

Na skok do guyanské džungle

Studenti Univerzity obrany
přivezli z Jižní Ameriky dva nové jaguáry

strana 12–13

Svět je velmi malý

Z dalekého Afghánistánu se v pondělí 25. dubna 2016 v podvečer vrátil z dvoudenní cesty armádní speciál, na jehož palubě byl premiér české vlády Bohuslav Sobotka s doprovodem. Kromě oficiálních jednání s afghánskými představiteli a na velitelství mezinárodní operace Resolute Support navštívili hosté leteckou základnu Hamid Karzai International Airport (HKIA) poblíž Kábulu, na níž je dislokováno velitelství 12. úkolového uskupení české armády. Dále navštívili základnu Bagrám, kterou stráží 6. strážní rota AČR. V současné době zde působí jednotka složená především z vojáků 43. výsadkového praporu z Chrudimi. A právě při této příležitosti jsme premiéra české vlády požádali o krátký rozhovor.

Jaké jsou Vaše dojmy z první cesty do Afghánistánu, kde jste navštívil české vojáky? Můžete popsat Vaše setkání s nimi?

„Byla to má první cesta za českými vojáky do Afghánistánu a jsem skutečně rád, že jsem měl příležitost s vojáky mluvit, mohl je osobně podpořit a také jim osobně poděkovat, protože odvádí dobrou práci a odvádí ji v nesmírně obtížných a nebezpečných podmínkách. Měl jsem možnost se krátce seznámit s podmínkami života na základnách, jak na kábulském letišti, tak v Bagrámu. Myslím si, že to, co dělají, zejména z hlediska výcviku afghánských pilotů, je strašně důležité pro budoucnost. Jde o to, aby se Afghánci do budoucna mohli bránit sami a mise NATO mohla být ukončena. Bohužel zbývá ještě mnoho práce a není možné teď okamžitě z Afghánistánu odejít. Se spojenci se musíme poradit o tom, jak dobře nastavit průběh podpůrné mise pro příští roky tak, abychom Afghánskou národní armádu maximálně podpořili.

To, co mě potěšilo, byla slova afghánského prezidenta, zástupce velitele mise NATO a velitele základny Bagrám, se kterými jsem měl možnost mluvit. Skutečně oceňovali mimořádné schopnosti českých vojáků, disciplínu a jejich schopnost nasazení a to, jakým způsobem dosahují dobrých výsledků. Prostě jsou v každém případě hodnoceni jako velcí profesionálové a plně ob stojí ve srovnání se zástupci dalších zemí NATO. Mým silným zážitkem byla možnost osobně mluvit s vojáky, kteří v Afghánistánu působí. Někteří z nich přicestovali na misi před několika týdny, někteří z nich

byli velmi zkušení a měli za sebou už více zahraničních misí. Takže to je určitě věc, na kterou nezapomenu. Zcela jistě pro mne bylo zajímavé setkání s velitelem na základně v Bagrámu (kapitán Marek Štěpánek). Vyprávěl mi, jak se osobně účastní misí, které naši vojáci podstupují a popisoval mi konkrétní příklady lidí, jejich odbornost a jejich perfektní výkon i ve srovnání s tím, co zažívá třeba v americké armádě či s vojáky z jiných kontingentů. Tyto informace pro mne byly velmi potěšující, protože

denně slyšíme různá slova kritiky. Jako Češi jsme hodně skeptičtí a tohle byla příležitost slyšet velmi pozitivní hodnocení práce naší armády a já jsem rád, že u toho se mnou byl i náčelník generálního štábu a z tohoto hlediska jsme si rozhovory užili.“

Jaká je vlastně role našich vojáků v tak vzdálené zemi, doma se často ozývají hlasy, že by se tato mezinárodní operace mohla obejít bez nás?

„Myslím si, že nám migrační krize ukázala, že svět je ve skutečnosti velmi malý a je

zcela propojený. Nestabilita v Afghánistánu, vzestup teroristů, a to, že by získali další území, je riziko i pro Evropu. V Afghánistánu se teď snaží uchytit Islámský stát. Myslím si, že je v zájmu Evropanů, aby nedošlo k nějaké další expanzi Islámského státu do jiných teritorií. Jsou to nemilosrdní, vraždící fanatici a je potřeba se jim postavit. Samozřejmě, že to Severoatlantická aliance nemůže dělat v Afghánistánu věčně. Je důležité, aby tuto odpovědnost převzala afghánská armáda. Ona už v zásadě počínaje rokem 2015 přímý boj s Talibanem na svých bedrech nese, ale některé její schopnosti je potřeba ještě dotvořit a my tomu vhodně pomáháme z hlediska přípravy. Je důležité, aby Afghánci měli vlastní vrtulníkové letectvo. Cvičíme desítky jejich nových pilotů, a když jsem se ptal na výsledky, tak jsou pozitivní. To znamená, že Afghánci začínají mít schopnost využívat vrtulníky k přímému nasazení.“

Jak vy osobně vidíte nejbližší budoucnost Afghánistánu? Jak dlouho budou ještě muset být v této zemi mezinárodní vojenské síly?

„Minimálně v příštích letech, to znamená v letech 2017 a 2018, bude ještě nějaká přítomnost podpůrné mise NATO nezbytná. Právě proto, aby se dokončil výcvik afghánské armády. V následujících letech by už měla pokračovat pomoc spíše ve formě poradců a v podobě ekonomické podpory afghánské vlády. Třetím důležitým bodem, kromě pokračující podpory ze strany

Západu, je, aby začal skutečný politický dialog mezi Talibanem a afghánskou vládou. Ten může začít pouze tehdy, pokud představitelé Talibanu dospějí k poznání, že vojenskými prostředky afghánskou vládu neporazí. Pokud dospějí k tomuto poznání, pak je šance, že skutečně budou probíhat politické rozhovory, které mohou vést k nějakému usmíření v Afghánistánu a dlouhodobější stabilitě. Podmínkou toho, aby Taliban přišel k jednacímu stolu a začal to myslet vážně, je skutečně silná afghánská armáda, a tomu můžeme ještě výrazně pomoci.“

Navštívíte v nejbližší době, tak jako v Afghánistánu, i další krizové oblasti, kde působí čeští vojáci?

„Dostal jsem při této mé první zahraniční cestě za vojáky od náčelníka generálního štábu pozvánku k tomu, abych navštívil naše vojáky například v Mali. Je to určité téma, kterému se nebráním a budu o tom přemýšlet. Pokud mi to časové možnosti dovolí, abych naše vojáky v některé z jiných zahraničních misí podpořil. Afghánistán je pro nás nyní nejdůležitější. Máme tam nejvíce lidí, bohužel tam máme i nejvíce padlých a je strašně důležité, aby tato mise skončila s udržitelným výsledkem, aby naše patnáctileté angažmá mělo smysl a aby se Afghánistán alespoň z části podařilo stabilizovat.“

Text: Miroslav Šindelář, foto: Úřad vlády ČR

Oslavy doprovázelo povyšování a vyznamenávání

Za přítomnosti prezidenta republiky Miloše Zemana, vysokých ústavních činitelů, armády, válečných veteránů i veřejnosti se počátkem května uskutečnil na Vítkově tradiční pietní akt, který připomněl výročí konce války. Mezi hosty nechyběli předsedové obou komor Parlamentu ČR, premiér Bohuslav Sobotka, ministr obrany Martin Stropnický, kardinál Dominik Duka či náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Josef Bečvář.

U příležitosti 71. výročí oslav Dne vítězství jmenoval prezident republiky Miloš Zeman nové generály a některé povýšil do vyšších generálských hodností. Do nejvyšší vojenské hodnosti armádního generála povýšil prezident republiky Josefa Bečváře, náčelníka Generálního štábu Armády České republiky. Do vyšších generálských hodností povýšil generálporučíka Miroslava Žižku, vojenského představitele České republiky při NATO a EU, do hodnosti generálmajora Štefana Kaletu, poradce náčelníka Generálního štábu Armády České republiky a generálmajora Jaromíra Žunu – ředitele sekce podpory Ministerstva obrany. Do hodnosti brigádního generála jmenoval Zoltána Bubeníka – ředitele Agentury vojenského zdravotnictví, Jaroslava Trakala – ředitele Agentury logistiky a Štefana Muránského – zástupce ředitele Společného operačního centra Ministerstva obrany. Hodnost brigádního generála pak prezident republiky propůjčil Pavlu Křížovi, náčelníkovi Vojenské policie.

U příležitosti oslav výročí Dne vítězství udělil ministr obrany Martin Stropnický celkem 58 vyznamenání, mezi kterými bylo i šest Křížů obrany státu ministra obrany ČR, vyznamenání Zlaté lípy ministra obrany, Záslužné kříže ministra obrany I., II. a III. stupně.

Redakce A reportu

obsah

Právní poradce radí, velitel rozhoduje 2

S plukovníkem ěmílem Horčíčkou jsme hovořili o právní službě AČR a válečném právu

Uskupení sedmi zemí 6

Ve výcvikovém prostoru Bergen Hohne absolvovaly jednotky AČR BG EU-N poslední cvičení před zaujetím pohotovosti

Kariérní řád v roce 1 10

Po mnoha letech očekávání přichází doslova revoluce v personální oblasti Armády České republiky

Na skok do guyanské džungle 12

Studenti Univerzity obrany přivezli z Jižní Ameriky dva nové jaguáry

Být nejlepším z nejlepších 14

Reportáž z kvalifikačního kurzu 601. skupiny speciálních sil

Výstrojní zabezpečení 18

Zabezpečení vojáka výstrojí – nelehký úkol pro výstrojní službu

14 dnů ve dne v noci 20

Vojáci 4. brigády rychlého nasazení prošli na Doupově kompletní vševojskovou přípravou

Praktická prověrka schopností 23

Více než sto ženistů cvičilo ve Vojenském újezdu Boletice ostré trháni a minování

Domino 24

Zaujalo nás v poslední době

Mladší technik radiolokátoru 26

Představujeme vojenské profese

Nové jednotky AZ 28

Ženisté ve skalách 30

V horách musíš počítat se dvěma protivníky – nepřítelem a horou

Zbraně zitrka: Proměna vojáků na superbojovníky 32

Technika a výzbroj

Střídání generací gunshipů USAF 34

Technika a výzbroj

EVA, DIANA a ty další 38

Zaměřili jsme se na nejzajímavější exponáty mezinárodního veletrhu obranné techniky IDEB 2016

Studie NATO pod vedením ČR 40

Zástupce České republiky poprvé předseda panelu Organizace pro vědu a technologie NATO

Dětské skupiny 41

Časlavští vojáci se dokáží postarat nejen o vzdušný prostor

LOM Praha 42

Firma, která pracuje více než sto let s leteckými motory

Dokonale vyzbrojená pevnost 44

Tip na prázdniny

Jesús Hernández. Operace Valkýra 45

Recenze

Vyzkoušej svůj postřeh 45

Naleznete pět rozdílů na obrázku?

Seznamte se s vojenským hodnostním označením armád NATO – Bulharsko 46

Manuál profesionálního vojáka

Interní komunikační portál 47

Pojmenovali po něm pluk 48

Historie

S plukovníkem Emilem Horčičkou jsme hovořili o právní službě AČR a válečném právu

Právní poradce radí, velitel rozhoduje

Právní služba Armády České republiky prošla v posledních třech letech výraznou proměnou. V této souvislosti jsme požádali jejího náčelníka plukovníka Emila Horčičku o následující rozhovor.

Před nedávnem jste uspořádali třídní seminář právních specialistů armád zemí Visegrádu, USA a Bulharska. Diskutovali jste témata právo ozbrojeného konfliktu, pravidla nasazení v zahraničních operacích a ochranu civilního obyvatelstva ve válečných konfliktech. Byla to pouze výměna názorů a zkušeností, anebo jste dospěli k nějakým závěrům?

Seminář byl primárně zaměřený jako vzdělávací akce. Nebyla to záležitost nějaké akademické diskuse. Největší jeho přínos byl pro naše většinou mladé právníky, kterých se ho účastnilo přes třicet. Bylo tam i více než třicet zahraničních hostů. Na pracovní úrovni jsme přijali závazek, že podobný seminář chceme pod předsednictvím V4 organizovat každý rok. Lektoři, kteří tam vystupovali, ať již naši či z USA, se snažili prohloubit znalosti příslušníků právní služby ve zmíněných oblastech. Seminář byl hodně prakticky zaměřený. V jeho průběhu byly prezentovány konkrétní případy operačního nasazení jednotek. Lektoři se snažili na jejich základě ilustrovat teoretická pravidla, která naši právníci mají ovládat. Musí je být ale také schopni prakticky aplikovat a poskytnout radu veliteli. Česká republika se zavázala, že bude nějakou sumu pravidel týkajících se válečného práva dodržovat a součástí tohoto závazku je také povinnost šířit znalost mezinárodního humanitárního práva mezi příslušníky ozbrojených sil. V případě, že by došlo k jejich nedodržení, existuje poměrně striktní odpovědnost velitelů a vojáků. Úkolem právního poradce je ochránit velitele, aby se nedostal do situace, která by nejen pro něho, ale i pro Českou republiku byla velice problematická. Mimo jiné jsme přijali statut mezinárodního trestního tribunálu, takže i z tohoto hlediska existuje zvýšená odpovědnost velitele, aby pravidla byla dodržena.

Ženevské konvence jsou více než sto let staré, v některých konfliktech byly dodržované, v jiných naopak ne. Vyvíjí se nějakým způsobem mezinárodní humanitární právo?

Celá tato problematika se samozřejmě vyvíjí. Mohli jsme vidět určité záznamy, jakým způsobem byli nasazení vojáci na Krymu. Z nich bylo zřejmé, že se vyvíjí i taktika účastníků ozbrojených konfliktů právě s přihlédnutím ke stanoveným konvencím.

Existuje snaha obcházet je?

Nezbývá než říci, že některé strany se je pokouší obcházet. Snaží se vést operace takovým způsobem, že zachovají pravidla, ale zároveň získají nějakou vojenskou výhodu. Scénáře se tedy přizpůsobují pravidlům. Samostatnou kapitolou v tomto směru jsou v poslední době tolik aktuální hybridní konflikty. V nich působí někteří lidé, aniž by bylo zřejmé, ke které straně či státu patří. Tento fenomén, ač není žádnou zásadní novinkou, v poslední době můžeme pozorovat stále častěji a to právě například i na již zmiňovaném Krymu. To má samozřejmě své konsekvence. A to i z hlediska právního. Jak dál proti takovýmto subjektům postupovat, jakým způsobem se proti nim dá zasahovat a jaký režim mezinárodního práva na ně aplikovat, to je právě jedna ze současných výzev mezinárodního humanitárního práva.

Úkolem zemí ve vztahu k válečnému právu je šířit osvětu. Jak je na tom v tomto směru naše armáda, mají velitelé všech stupňů dostatečné znalosti válečného práva?

To se netýká pouze velitelů, ale všech vojáků. Předtím, než jsou nějakým způsobem nasazení, probíhá určité poučení zaměřené právě na válečné právo. Některé aspekty tohoto práva jsou ale velmi sofistikované. Není ovšem nutné, aby každý z vojáků byl

expertem na mezinárodní humanitární právo. Od toho jsou zde právní poradci. Voják na základní funkci, který plní v poli nějakou úlohu, musí znát základní pravidla nasazení, tedy kam až může zajít, a kam už ne. Je to podobné, jako v případě policistů působících v ulicích. Ani oni nemusí být experty na ústavní právo, ale musí vědět, co si ještě mohou dovolit a co již ne. Odpovědnost a informovanost jde ale samozřejmě po té linii velení směrem nahoru. Suma informací se potom zvyšuje od velitele družstva, čtyři, roty atd. Úplně někde jinde je například u velitele úkolového uskupení. Součástí operačního nasazení ale musí být právní poradce. Ten musí mít své místo ve štábu velitele, podobně jako například zpravodajci či plánovači.

Pokud by během operačního nasazení došlo k nějakým závažným přehmatům, hrozily by problémy nejen konkrétním jedincům, ale i naší armádě...

Podobnou zkušenost udělala například Velká Británie, která po nasazení svých jednotek v Iráku čelila žalobám u Evropského soudu pro lidská práva a musela se zodpovídat z toho, jak se její vojáci chovali a zda

dodržovali lidská práva. Něčemu podobnému se snažíme preventivně předejít. A to především tím, že výrazně posilujeme roli vojenských právníků.

A co osvěta přímo mezi vojáky?

I té se intenzivně věnujeme. Především před nasazením v zahraniční misi. Navíc každý náš voják, který je operačně nasazen, má v kapse takovou kartičku, kde je jednoznačně definováno, co z hlediska válečného práva může a co naopak ne. Nejedná se však pouze o odpovědnost právníků, je to jednoznačně velitelská záležitost. Právní poradci mohou například poradit, za jakých podmínek je možné použít zbraň během bojového nasazení, přesto finální rozhodnutí je záležitostí ryze velitelskou.

V těch základních informacích, které dostávají vojáci k dispozici, je například napsáno, že předstírání poranění je nepřipustná proradnost. Na druhou stranu, válečná lest je povolena. Dokáží vojáci rozlišit hranici mezi těmito záležitostmi?

Samozřejmě, že například po veliteli družstva se nemůže chtít, aby byl expert na nějaké nuance. Pokud se týče rozlišování mezi proradností a lží, pak je to otázka plánování operací. Taková je i zkušenost aliančních armád. Právník v tomto případě sehrává významnou roli tím, že poskytuje poradu. Ale finální rozhodnutí je na veliteli. Nikdo nemůže převzít za velitele rozhodovací pravomoc. Právní poradce ale musí být u toho, a říci, ano, tohle je ještě válečná lest a tohle je již za čáru a mám proto takové a takové odborné argumenty, v této operaci máme takový a takový mandát. Každá operace je vedena pod nějakým mandátem. V současné době jsou tyto záležitosti natolik složité, že velitel je nemůže řešit sám. Potřebuje mít kolem sebe nějaké lidi, kteří ho včas upozorní na určitý problém.

Mezi zvláště chráněné objekty patří kromě nemocnic a zdravotnických zařízení i kostely a kulturní památky. Konflikty z poslední doby ale ukazují, že něco takového bojující strany vůbec nerespektují. Tzv. Islámský stát se dokonce zaměřuje na jejich ničení...

Bavíme se o tom, že my jsme se zavázali k dodržování nějakých konvencí, takže něco takového jako bezdůvodné ničení historicky cenných objektů neděláme, naopak v rámci mandátů některých operací OSN je jedním z cílů vysílaných jednotek ničení takovýchto objektů zastavit. Když něco podobného některá ze stran konfliktu nedodržuje, je to pak záležitostí mezinárodního společenství. To ji musí přivést před spravedlnost, kde za to bude stíhána. V případě například afrických konfliktů či občanské války na území bývalé Jugoslávie se tak i stalo. Pro nás ta pravidla ale platí a musíme je dodržovat. Pokud je nedodržuje nějaká teroristická organizace, souvisí to právě s tím, že je to takováto zločinecká organizace.

Další z pravidel hovoří o přiměřenosti vedení boje. Pokud je voják zapojen do útoku, vyžaduje to určitou

agresivitu, za této situace je asi dost složité hlídat si právě tento aspekt?

Uhlídat si něco takového je především o úrovni vycvičenosti vojáka. Ten musí v každém okamžiku být schopen kontrolovat své jednání. Způsob, jakým voják reaguje v konkrétní situaci, se pak vždy odvíjí od předem stanovených pravidel nasazení. Pokud je terčem útoku a není v bezprostředním ohrožení svého života, hlásí nejdříve situaci nadřazenému stupni. Následně proběhne nějaké vyhodnocení situace a jsou vydány rozkazy. Voják musí jednat na rozkaz. Ty mu jsou vydávány opakovaně v reálném čase.

Samozřejmě i právní poradce musí v tomto případě s vojáky komunikovat. V tomto ohledu máme již dobré praktické zkušenosti. Taky si vyhodnocujeme konkrétní scénáře. Snažíme se je zakomponovat do přípravy vojáků na operační nasazení. Svůj prostor během tohoto procesu má i vojenský právník. Další role je po jeho výjezdu do mise, kde již musí být schopen řešit i oblast operačního práva. A ke zdokonalování se v těchto konkrétních oblastech slouží obdobné akce, jako nedávno skončený seminář. Pro právní poradce například na úrovni praporu má totiž takovéto prakticky zaměřené zaměstnání mnohem větší

význam, než nějaké teoretické vzdělávání či akademické debaty.

Když právní poradci vyjíždějí s kontingenty naší armády v devadesátých letech minulého století do misí na Balkáně, většinou řešili přejeté slepice a jiná drobná nedorozumění. Od té doby se ale náplň jejich práce asi zásadním způsobem změnila?

Když se bavíme se zkušenými britskými kolegy, tak ti vzpomínají, jak nastupovali do právní služby v době války o Falklandy v osmdesátých letech minulého století a jaké, dalo by se říci, téměř marginální tehdy řešili. Ten samý člověk říká, že v současné době má čtyřicetiletý tým právníků na targeting, který vyhodnocuje cíle z hlediska plánování operací. Používají se totiž daleko sofistikovanější systémy, než tomu bylo v minulosti. Řada těch útoků se vede ze vzduchu, o to důležitější je potom ten targeting. Navíc do toho vstupují ještě další záležitosti, jako jsou mediální či politické dopady atd. Souvisí to ale i bezprostředně se způsobem vedení boje, ten je daleko méně kontaktní, než tomu bylo dříve. Takže mohou vystávat úplně jiná rizika. Určitá část našeho semináře byla věnována problematice rozvoje, tomu, kam tyto záležitosti směřují. Hovořili jsme i o tom, jakým způsobem se zřejmě bude

do budoucna regulovat používání autonomních zbraňových systémů. V současné době totiž zbraňové systémy sledují tolik cílů, které jsou schopny zasahovat v reálném čase, že není v lidských silách tomuto stroji stačit a vyhodnocovat ho. V těchto případech zřejmě může dojít v budoucnu k zvažování jejich nasazení. Chybí zde totiž lidský faktor, který by dokázal posoudit, kdo je daný cíl a zda je možno tento cíl legitimně eliminovat. Stroj takový cíl vyhodnotí pouze podle nějakého algoritmu a zasáhne. Tady může být určité riziko, že by mohlo dojít k porušení mezinárodního humanitárního práva. Ale to je asi téma na určitou akademickou debatu.

Nedochází k těmto změnám i v důsledku toho, že zde máme globalizaci, médií je podstatně víc, jsou zde nová internetová média, která pracují rychleji a armády jsou tedy mnohem více sledovány?

Ano, s těmito faktory musí pracovat všechny bezpečnostní složky. V současné době není z technického hlediska problém, aby si nejrůznější bojůvky přímo natáčely své operace. Na semináři jsme například rozebírali případ nasazení stabilizačních jednotek na Haiti, kde se místní policie nechovala podle stanovených pravidel a napadala civilní obyvatelstvo. Kdokoliv si přitom mohl natočit, jak místní policista porušuje pravidla, bije civilistu a opodál stojí voják, který nezakročí. My v takovéto operaci samozřejmě máme nějaké závazky a ty musíme dodržovat. Vojáci mají v případě, že se jedná o místní autoritu, která má vynucovat právo, pokyn, nechat ji konat. Ovšem v momentě, kdy jednání této autority dosáhne nějaké intenzity, tak přestože se jedná o policistu, nezbyvá našim vojákům, než aby nějakým způsobem zasáhli. Nemohou pouze přihlížet mučení civilistů.

V minulosti funkce právních poradců mnohdy vykonávali lidé bez vysokoškolského právního vzdělání. Jak jste na tom v tomto směru v současné době?

Doba, kdy tyto záležitosti řešili lidé, kteří byli sice v uniformě, ale neměli odborný fundament, případně naopak, kdy dotyčný měl sice potřebnou odbornost, ale nebyl ve služebním poměru, je již naštěstí dávno pryč. Civilní právník je jen obtížně nasaditelný a má samozřejmě i jiný statut nasazení v dané operaci. Ještě začátkem devadesátých let měla armáda, pokud se týče přípravy lidí s právním vzděláním, jeden obor při Právnické fakultě v Brně. Bylo to obdobné, jako když v současné době připravuje tělovýchovné náčelníky na oboru FTVS UK. Tehdy ještě existovala vojenská justice a vojenská prokuratura.

Ale ten obor byl následně zrušen...

Ano, k tomu došlo v roce 1992. Byl to výsledek zejména zrušení systému vojenské justice i určitých politických změn. Řada vyspělých aliančních zemí si tyto nástroje zanechala. My jsme ale šli trochu jinou cestou. V té době se zpracovávala koncepce právní služby, která vycházela z představy, že právními poradci velitelů budou civilisté. Když jsme však v roce 1999 vstoupili do NATO a později i do Evropské unie, začali jsme na Balkán místo dobrovolníků posílat organické jednotky. Najednou jsme zjistili, že potřebujeme, aby právní poradci velitele byli vojáci. Lidí, kteří by byli v uniformě a zároveň měli vysokoškolské právní vzdělání, ale k dispozici moc nebylo. Jsme tedy rádi, že tyto doby jsou pryč. Od roku 2013 jsme se zaměřili na nábor již připravených civilních právníků, kteří nastoupili do služebního poměru vojáka z povolání a následně prošli ve Vyškově kurzem základní přípravy. Takto se nám podařilo většinu pozic právních poradců obsadit lidmi nejen s vysokoškolským právním

A fakta

Plukovník Emil Horčíčka (14. 3. 1975) vystudoval Právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně. V minulosti pracoval na ministerstvu vnitra, kde se věnoval oblasti Evropské unie, legislativy správního řízení a místní správy a samosprávy. Dále působil na Ministerstvu pro místní rozvoj jako vrchní ředitel sekce Národního orgánu pro koordinaci a evropské záležitosti. V roce 2012 nastoupil na Ministerstvo obrany na funkci vrchního ředitele sekce legislativně právní. Později aktivoval a v hodnosti plukovníka se stal náčelníkem právní služby AČR.

osvojit a samozřejmě měli o tuto problematiku také náležitý zájem.

Naše veřejné právo se válečnému právu věnuje jen okrajově. Jakým způsobem se specializujete právě na tuto oblast?

Využíváme především školící kapacity, které má k dispozici školství NATO. Konkrétně posíláme právníky do NATO School v německém Oberammergau. Určitý systém vzdělávání v této oblasti, byť ne tak masivní, má i Evropská unie. Jejím školícím zařízením sídlí v Římě. Kromě toho vyjíždí každý rok několik našich právníků do kurzů Institutu DIILS v Newportu. Nejde ale pominout ani rozměr cvičení s mezinárodní účastí. Před časem jsme se měli možnost účastnit velkého cvičení v německém Hohenfelsu. Náš právník, který tam působil v mezinárodním štábu, měl nad sebou dva mentory, kteří sledovali, jak funguje. Zároveň ho ale mentorovali a vedli k tomu, aby se jeho odborná činnost právě na těch praktických záležitostech dále rozvíjela. Dvakrát ročně pořádáme také odborné shromáždění vojenských právních poradců. Jedinci, kteří podobnými cvičeními projdou, zde prezentují své poznatky.

Jaká je v současné době vůbec vymahatelnost válečného práva, mnohdy se konstatuje, že ta a ta strana se dopustila válečných zločinů, ale na tom to také končí?

Právě z tohoto důvodu byla po skončení druhé světové války vytvořena Organizace spojených národů. Pokud se týče vynucování dodržování pravidel, tak za tímto účelem ještě v devadesátých letech minulého století vznikaly trestní tribunály. Tehdy to bylo ad hoc, v současné době tento trestní tribunál již v Haagu pracuje nepřetržitě. Česká republika ho akceptuje bez výhrad a přijímá jeho jurisdikci. Být i u nás tomu předcházela poměrně složitá debata, zda

ji přijmout absolutně, a to včetně nejvyšších ústavních činitelů. Pro nás bylo určitým problémem to, jakým způsobem se vytváří mezinárodní senáty. V nich jsou z geografického hlediska zastoupena různá teritoria. Je to globální soud a ty postoje jednotlivých soudců mohou být různým způsobem ovlivněny. Jinak asi bude určitou situaci vnímat a hodnotit soudce z arabských zemí a jinak soudce z Evropy.

Jaká je v tomto směru role například Mezinárodního červeného kříže a různých nevládních organizací?

Ty skutečně v místech konfliktů pracují a mají tendenci provádět jakýsi dohled. Samozřejmě že ne nad Islámským státem, ale nad regulérními jednotkami, které v té oblasti působí a zavázaly se k dodržování mezinárodních pravidel. A tak se stane, že přijede delegace Mezinárodního červeného kříže na kontrolu, jakým způsobem dodržuje jednotka mezinárodní humanitární právo. A právě v tomto okamžiku by se opět měl dostat ke slovu právní poradce, který je o těchto záležitostech nejvíce informovaný.

Na něco podobného asi nemají právo, ale pro armádu je asi vhodné vycházet těmto organizacím vstříc...

Když tento systém jako následek válečných konfliktů v druhé polovině devatenáctého století vznikl, role Mezinárodního červeného kříže byla nezastupitelná. Je to mezinárodně uznávaný subjekt, který se nějakým způsobem během konfliktů snaží mezi bojujícími stranami působit a nastolovat jakási pravidla. V momentě, kdy se konflikt rozjede do té míry, že je všechno dovoleno, tak je to špatně. Ze všeho nejhorší je jít do nějaké totální války bez dodržování jakýchkoliv pravidel. I když nakonec některá ze stran v takovémto boji zvítězí, nastávají pak morální problémy. Je to i otázka hodnoty takového vítězství. Na začátku je potřeba vždy říci, co je cílem dané operace. V současných konfliktech jsou naše jednotky obvykle používány ke stabilizaci a zlepšení bezpečnostní situace v místě nasazení. To je ta hlavní hodnota. Není to o počtu vstřelených branek, ale o celkovém vítězství. A to by měli právní poradci zdůrazňovat vojákům. Nehrajeme fotbal, ale tenis. Situace se od druhé světové války dost diametrálně vyvinula. Naši spojenci mají na bojišti z technologického hlediska dominantní převahu. Je ale potřeba sledovat i mediální, politický rozměr této záležitosti a především zajistit stabilizaci situace.

Text a foto: Vladimír Marek

Inzerce

VOJENSKÉ ZPRAVODAJSTVÍ

hledá v rámci plnění vládního úkolu k zabezpečení vybudování schopností kybernetické obrany ČR:

specialisty v oboru IT,

zejména s praxí v oboru správy informačních a komunikačních systémů, programování v jazycích Python, SQL, JAVA a C++, IT architektury, správy a tvorby databázových systémů, správy sítí a serverů, vývoje HW a SW.

Požadujeme:

- uchazeč musí být občanem České republiky, starší 18 let a trestně bezúhonný,
- ukončené úplné středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání,
- fyzickou zdatnost, zdravotní a osobnostní způsobilost (psychologické vyšetření),
- splnění podmínek zákona č. 412/2005 Sb. a zákona č. 221/1999 Sb.,
- flexibilitu a ochotu dalšího osobního rozvoje a vzdělávání.

Nabízíme:

- zajímavou práci s možností využití špičkových technologií,
- profesní růst a zvyšování (prohlubování a rozvíjení) kvalifikace,
- odborné a speciální kurzy v oboru IT,
- trvalou zdravotní péči,
- další benefity v souladu se zákonem č. 221/1999 Sb.,
- platové ohodnocení odpovídající platovým tarifům státní správy, popř. služebnímu platu podle zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.

Kontakt:

Pokud Vás možnost pracovního uplatnění oslovila, zašlete strukturovaný životopis spolu s motivačním dopisem na adresu kariera@vzcr.cz, do subjektu zprávy uveďte „A-Report“. Zaujme-li nás Vaše žádost, budeme Vás kontaktovat nejpozději do čtyř týdnů od jejího obdržení.

Ve výcvikovém prostoru Bergen Hohne absolvovaly jednotky AČR BG EU-N poslední cvičení před zaujetím pohotovosti

Uskupení sedmi zemí

Řidič lehkého obrněného vozidla Iveco podvědomě sešlapuje brzdou. Odněkud zepředu se ozývá podezřelý lomoz. Velice pomalu vjede do zatáčky. Před ním se přes celou silnici táhne barikáda ne nepodobná těm z Pražského povstání. Je sestavená z klád, kamenů a vraků vozidel.

Prostřednictvím vysílačky dává pokyn celé koloně, aby zastavila. Agresivita demonstrantů na barikádě se stupňuje. Dožadují se více peněz, jídla a zlepšení zdravotní péče. Ani zdoluhavé vyjednávání vojáků k ničemu nevede. Navíc ze strany demonstrantů zazní několik výstřelů. Přichází rozkaz k akci. S pomocí vrtulníků jsou i ti nejagresivnější demonstranti rozehnáni. Pak se do akce se zapojuje český EOD tým. Jeho příslušníci prověřují, zda v barikádě nejsou ukryty improvizované výbušné prostředky či jiné nástrahy. Těžká pásová pancéřová vojenská technika následně proráží barikádu a vraky vozidel odsunuje na okraj. Na silnici vzniká dostatečně široká mezera, vojenská logistická kolona, doprovázená příslušníky české roty ochrany, konečně může projet.

Nejpočetnější rota ochrany

Taková byla jedna z epizod cvičení European Spirit 2016, které se pod velením mnohonárodního sboru Eurocorps konalo v druhé polovině dubna v německém výcvikovém prostoru Bergen Hohn. Jeho cílem byla integrace vyčleněných jednotek do bojového uskupení Evropské unie (DEU EUBG) pod vedením Německa. Kromě České republiky a vedoucího Německa se do tohoto uskupení začlenilo i Rakousko, Irsko, Nizozemsko, Lucembursko a Chorvatsko. Naše armáda přispěla 244 vojáků. Nejpočetnější českou jednotkou byla s osmasedmdesáti vojenskými profesionály rota zabezpečení ochrany, kterou tvořili příslušníci 44. lehkého motorizovaného praporu z Jindřichova Hradce. Ta měla na starosti ochranu logistických konvojů. Kromě toho se Armáda České republiky podílela na bojovém uskupení týmem EOD, četou ochrany proti zbraním hromadného ničení,

zdravotnickým odsunovým týmem, skupinou logistiky, vedení psychologických operací PSYOPS a příslušníky Vojenské policie.

Úkolem uskupení je držet pohotovost k nasazení od 1. července do 31. prosince 2016. Během těchto šesti měsíců bude více než 3 400 vojáků z těchto šesti zemí připraveno řešit krizovou situaci kdekoli ve světě až do vzdálenosti 6 000 kilometrů od Bruselu.

Cvičila se i námořní přeprava

„Tomuto cvičení předcházela příprava zaměřená na strategickou přepravu jednotek pro případ reálné operace pod názvem Joint Derby 2016. Techniku jsme naložili na vagony v České republice. Po železnici pak putovala do německého přístavu Emden. Následovala přeprava po moři do přístavu Bremerhaven. Teprve odtud jsme ji převezli do výcvikového prostoru Bergen Hohn. Šlo o to, vyzkoušet si pro případ ostrého nasazení naložování techniky a její přepravu po moři,“ vysvětluje zástupce velitele rotu nadporučík Dvořák.

Logistická kolona pod ochranou českých vojáků pokračuje v cestě dál na předem určenou základnu. „Naším úkolem je bojové zabezpečení logistických jednotek Battle Group EU. Začlenění do tohoto bojového uskupení je pro nás určitou premiérou. Zaměření a příprava našeho praporu je poněkud jiná. Mnozí z našich vojáků ale v posledních letech prošli zahraničními misemi, kde se dělají doprovody konvojů a řeší se podobné incidenty jako zde. Spíš tedy šlo o to secvičit celou jednotku na plnění tohoto úkolu,“ vysvětluje velitel roty 44. lehkého motorizovaného praporu z Jindřichova Hradce, jehož vojáci zajišťují právě projíždějící konvoj. „Součástí tohoto

cvičení jsou demonstrace, exploze nástražných výbušných systémů a nastřelení kolony. Velení bojové skupiny pak zajímá naše reakce na vzniklou situaci a to, jak ji řešíme. Pokud dojde během přesunu k nějakému nastřelení, naše vozidla většinou opětují palbu. Kolona pak zrychlí a snaží se dostat z místa incidentu. O celé záležitosti je okamžitě informován nadřízený stupeň. Pokud se týče demonstrantů, tak velení nás tlačí k tomu, abychom s nimi co nejvíce vyjednávali. Snažíme se do toho zakomponovat i PSYOPS, který zde má naše armáda také zastoupený.“

Vrtulníková ochrana a průzkum

Po zbavení se agresivních demonstrantů to vypadá, že kolona má nejtěžší úsek přepravy za sebou. Ve výšce zhruba dvě stě metrů nad ní neustále hlídají dva vrtulníky. „Po této trase jezdíme doprovody poměrně často. Nyní ale byla hlášena zvýšená aktivita nepřítele. Museli jsme být trochu opatrnější. Poprvé jsme měli k dispozici bitevní vrtulníky. Jeden byl přímo nad námi, jako blízká ochrana. Druhý dělal průzkum trasy před námi. Tentokrát to bylo až na ten incident všechno v pořádku, žádné podezřelé úseky nehlásil. Pouze upozorňoval na civilní vozidla, která měla tendenci zařadit se do naší kolony,“ upřesňuje velitel druhé čety poručík Antonín Petráš. „Ve vrtulníku byli Němci, můj spolek je Rakušan, ale na síti se všichni dorozumíváme anglicky. Občas byly s touto komunikací problémy, ale ty se podařilo vychytat během prvního týdne. Pokud se týče komunikace s vrtulníky, měli jsme na začátku dohovor, během kterého jsme všechny nejasnosti odstranili. Zdejší výcvikový prostor je vynikající. Je velice rozsáhlý, jsou zde široké cesty, hodně

střelnic. Prospěšná je pro nás i mezinárodní spolupráce. Na Battle Group se podílí několik zemí, musíme řešit všechno společně, mítinky probíhají v angličtině. Tohle všechno nás určitě velice obohatilo.“

Vzali si toho raději víc

České četě EOD, jejíž příslušníci před chvílí ohledávali barikádu, velí nadporučík Tomáš Repák. „Naše četa se skládá z velitelského prvku a dvou týmů. V každém z nich je zařazen vždy velitel, řidič a dva pyrotechnici specialisté. V Battle Group jsme začlenění pod velení ženijní mnohonárodní rot, kterou kromě nás tvoří nizozemská a německá ženijní četa. Jako jednotka jsme naprosto soběstační. Pouze během plnění úkolu potřebujeme zajištění prostoru. Máme dvě vozidla Iveco s EOD oblekem, robotem Talonem a dalším nezbytným pyrotechnickým vybavením. Tedy rentgenové zařízení, materiál pro manipulaci atd. Nevěděli jsme přesně, jaké úkoly nás zde čekají, takže jsme si raději přivezli všechno,“ vysvětluje nadporučík Repák. „K našim schopnostem patří

A fakta

O potřebě budovat bojová uskupení Evropské unie se začalo hovořit v roce 2003. Počátkem ledna 2005 bylo do bojové pohotovosti vyčleněno britské uskupení. První EU BG pod naším velením vznikla v roce 2009. Battle Group je minimální vojensky efektivní soubor sil, který je schopný jak samostatných operací, tak i počátečních fází větších operací. Má strukturu na úrovni praporu o počtu minimálně 1 500 vojáků v poli (tj. pěší prapor, velitelství a štáb, velitelská rota, 3x pěší rota, průzkum a logistické zabezpečení). Vše pak doplňují síly bojové podpory (např. ženisté, protivzdušná obrana, komunikační a informační podpora, průzkum, zpravodajství, ochrana proti ZHN) a síly zabezpečení služeb v boji (např. zdravotní služba, civilně-vojenská spolupráce, vojenská policie). Detailní struktura může být upravena v závislosti na charakteristice konkrétní operace. Skupina je podřízena operačnímu velitelství EU.

vyhledávání a likvidace improvizovaných výbušných systémů. V tomto prostoru je poměrně hodně nevybuchlé munice, takže kromě toho, že jsme plnili simulované úkoly cvičení, vyjžděli jsme i k takovýmto případům. Poměrně časté bylo rovněž podezření na nález výbušniny, které se nakonec nepotvrdilo. Spolupráce s dalšími národními četami je výborná, občas máme problémy s jazykovou bariérou, ale není to něco, co by se nedalo řešit.“

Podporují letecký MEDEVAC

To už ale k nedaleké německé polní nemocnici míří dva vrtulníky. Jedná se o letecký MEDEVAC, který převáží raněné vojáky. Zatímco jeden z vrtulníků přistává na heliportu, druhý krouží ve vzduchu a zajišťuje bezpečné vysazení zraněných. V tomto okamžiku se do celé záležitosti zapojují i příslušníci zdravotnického odsunu AČR. Jejich úkolem je co nejrychleji naložit zraněné vojáky do přistavené sanity a přepravit je do nedaleké polní nemocnice na úrovni ROLE 2. „Během transportu kontrolujeme zdravotní stav pacientů, takže jsou vlastně pod stálým dohledem. Většinou přepravujeme vojáky, kteří byli zraněni explozí improvizovaného výbušného systému. Častá jsou i zranění v důsledku útoku střelnými zbraněmi a reaktivními protitankovými granátomety. Transportujeme ale i zlomeniny či traumata páteře,“ vysvětluje řidič záchranář praporčík Pavel Vendelín, který je v České republice příslušníkem 6. polní nemocnice. „Důležitá je během tohoto cvičení součinnost s ostatními týmy. Tím, že se zde setkáváme s vojáky stejné profese z armád jiných zemí, získáváme samozřejmě zkušenosti. Máme rovněž možnost porovnávat jejich odsunové prostředky s těmi našimi.“

Mezitím se zraněných vojáků ujímají lékaři z německé polní nemocnice. Jeden z nich musí okamžitě na operační sál.

Video demonstrovala sílu

Do cvičení se z naší armády zapojili i specialisté 103. centra CIMIC/PSYOPS. Tři vojáci fungovali jako jediný mezinárodní Combat Camera Team, jehož hlavním úkolem bylo dle požadavků nadřízeného stupně pořizovat video záběry z průběhu celého cvičení. Finální video produkty měly podobu instruktážních a propagačních shotů.

„Zpracování videí představovalo několikahodinovou editační činnost, která je při plnění zadáných úkolů časově nejnáročnější částí celého procesu,“ dodává velitelka týmu nadporučice Jana Gallová. „Účelem produktů bylo demonstrovat sílu a schopnosti bojového uskupení EU a zajištění komplexní výcvikové procedury odsunu raněných osob prostředky letecké podpory.“ Druhá skupina specialistů byla vyčleněna jako taktický tým PSYOPS. Jeho náplň spočívala v plnění úkolů psychologických operací na podporu velitele pěšího praporu.

„Sladit rozmanitost jednotek, které se musely připravit pro dobu pohotovosti tohoto Battle Group, rozhodně nebylo jednoduché. Jsem ale přesvědčen, že se nám to nakonec povedlo a že naše jednotky uspěly,“ zhodnotil průběh cvičení na závěr velitel našeho úkolového uskupení plukovník Karel Zapletal. Stejný názor měl i plukovník Michal Lippert, velitel rakouského logistického praporu, který naši vojáky zajišťovali. „Vaši vojáky zde prokázali vysokou profesionalitu. Vzájemná spolupráce nejen s příslušníky našeho praporu probíhala bez problému a byla velice prospěšná pro obě strany.“

Text a foto: Vladimír Marek

Po mnoha letech očekávání přichází doslova revoluce v personální oblasti Armády České republiky

Kariérní řád v roce 1

Po mnoha letech nekonečných diskusí a mnohdy i marného očekávání přichází konečně doslova revoluce v personální oblasti naší armády. Pro kariérní řád se začíná počítat letos rok jedna. Postupně, jak jen to bude časově možné, se začne aplikovat v celé nezbytné škále oblastí.

Ale začněme od začátku. Kariérní řád, anebo také systém řízení kariér je soubor pravidel, která stanovují, jak se voják v průběhu služebního poměru pohybuje ve struktuře ozbrojených sil, vojenských odborností a hodností. O nastolení takového plně funkčního systému se naše armáda

snází již řadu let. Významným počinem v tomto směru bylo nedávné přijetí nové branné bezpečnostní legislativy. Asi nejvýznamnějším legislativním aktem v tomto směru se v loňském roce stalo schválení novely zákona č. 221 Sb. o vojácích z povolání. Ta přinesla do tohoto systému zásadní

změny, které jsou postupně implementovány. Jedná se například o změnu zařazení jednotlivých činností do vojenských hodností, kariérové vzdělávání všech hodnostních sborů, nové popisy pro ideální postupy v jednotlivých vojenských odbornostech atd. Po nastolení tohoto systému bude každý jedinec plně odpovědný za rozvoj vlastní kariéry a bude ho moci také plně ovlivňovat. A to vlastním výkonem služby, přístupem k plnění povinností a svou přípravou a osobním růstem.

Pořadí do konce dubna

V současné době se připravuje rozkaz ministra obrany týkající se stanovení pořadí vojáků z povolání pro realizaci personálních opatření systému řízení kariér. Stanovené pořadí vojáků bude podkladem pro jmenování do vyšší vojenské hodnosti, pro zařazení na služební místo, pro vyslání do kariérové a odborné přípravy a pro rozhodování o prodloužení doby trvání služebního poměru. Pořadí se bude stanovovat každoročně do konce dubna. A to pro personální opatření realizovaná v období od 1. července do 30. června následujícího roku. Do seznamu stanovení pořadí vojáků budou zařazení všichni, kteří v uvedeném období splnili, anebo splní minimální dobu výkonu služby v hodnosti, vyslovili předběžný souhlas s prodloužením doby trvání služebního poměru a od jejichž posledního služebního zařazení uplyne nejpozději k 30. červnu následujícího roku polovina rozhodné doby stanovené pro služební místo. Naopak nebudou tam zařazení vojáci, kteří se stanou na základě služebního hodnocení nezpůsobilí pro další výkon služby, ti, co dosáhnou v uvedeném období důchodového věku a také ti, u nichž není změna doby trvání služebního poměru v zájmu služby.

Komisi jmenuje státní tajemník

Pro stanovení pořadí vojáků v jednotlivých hodnostech jmenuje státní tajemník do 28. února komisi. Ta musí mít nejméně pět členů a musí být dodržen lichý počet. Podle počtu vojáků v jednotlivých hodnostech se komise může organizačně členit na podkomisi, přičemž každá podkomise musí mít nejméně tři členy. Komisi musí tvořit vojáci s hodností, která je nejméně o jednu vyšší, než je hodnost posuzovaných

příslušníků. Voják přitom může být v daném roce jmenován členem komise pouze jednou. Členy komisí navrhuji vedoucí organizačních celků z vojáků ve své podřízenosti. Navrzení vojáci nemohou být kázeňsky trestáni a jejich služební hodnocení musí být nejméně na stupni dobrý. Sekretář komise bude administrativně zabezpečovat její činnost. Na rozhodování komise se nebude podílet. Státnímu tajemníkovi ho má navrhnout ředitel Agentury personalistiky Armády České republiky. Předseda komise pro hodnost štábní praporčík musí být z hodnostního sboru generálů. Pro hodnost plukovník musí být i všichni členové komise z tohoto hodnostního sboru.

Nejvíce bodů služební hodnocení

Pořadí vojáků se stanovuje pro každou hodnost samostatně. V daném pořadí se následně sleduje počet vojáků podle jednotlivých vojenských odborností. Při stanovování pořadí vojáků se má posuzovat dosažené vzdělání, absolvované vojenské kariérové kurzy, jazykové znalosti, tělesná zdatnost, služební hodnocení a velitelské a štábní praxe. A to včetně služby v zahraničních operacích a na zahraničních pracovištích. V prvních třech oblastech je možné podle návrhu dosáhnout maximálně po čtyřiceti bodech. Tělesná zdatnost má být hodnocena maximálně dvaceti body a služební hodnocení maximálně sto

šedesáti body. Má tedy mít větší váhu než zbývající čtyři oblasti. Kromě standardního hodnocení se má v tomto případě posuzovat i plnění úkolů a doporučení k další kariéře.

Pokud se týče vzdělání má náležet deset bodů za vyučení, dvacet bodů za maturitu, třicet bodů za bakalářský studijní program a čtyřicet bodů pak za magisterský. V oblasti kariérových kurzů je deseti body ohodnocen poddůstojnický kurz, patnácti základní praporčícký kurz, dvaceti vyšší praporčícký kurz, pětadvaceti základní důstojnický kurz, třiceti kurz pro nižší důstojníky, pětatřiceti kurz pro vyšší důstojníky a čtyřiceti body kurz Generálního štábu. V obou případech se hodnotí pouze nejvyšší dosažený stupeň.

Kromě angličtiny i francouzština

V případě jazykových znalostí má být hodnocena angličtina od dvou do třiceti

bodů. Přičemž dva body mají být na znalosti na úrovni Stanag 1, patnáct bodů Stanag 2, pětadvacet bodů za úroveň Stanag 3 a třicet bodů za Stanag 4343. Za další oficiální jazyk používaný v NATO, tedy francouzštinu, je možné získat od jednoho do deseti bodů. Konkrétně za Stanag 1 jeden bod, Stanag 2 čtyři body, Stanag 3 osm bodů a Stanag 4343 deset bodů. Pro tělesnou zdatnost je rozhodující výroční přezkoušení. Ti, co se ho nezúčastnili, případně získali nevyhovující hodnocení, nemají dostat žádné body. Vyhovující pak pět, dobrí deset a výteční dvacet bodů. Celkové hodnocení při služebním hodnocení má mít váhu třicet až sto bodů. Plnění hlavních úkolů může komise ocenit až dvaceti body. Za doporučení ponechat ve služebním zařazení se pak dává deset bodů, za doporučení na jiné služební zařazení ve stejné hodnosti patnáct bodů a za doporučení na vyšší služební zařazení ve vyšší hodnosti čtyřicet bodů.

Text: Vladimír Marek, ilustrační foto: autor

Studenti Univerzity obrany přivezli z Jižní Ameriky dva nové jaguáry

NA SKOK do guyanské džungle

Uplynul půltucet dnů strávených v jihoamerické džungli. Osm desítek vojáků právě podstupuje několikahodinovou tvrdou fyzickou a psychickou přípravu na čtyřdenní test nabytých dovedností. Plní přísné pokyny instruktorů a pak odevzdávají všechny své věci s výjimkou několika málo nezbytností – píšťalky, buzoly, mačety, moskytiéry a prášků na úpravu vody. Se zavazanýma očima, v kleče a v botách bez tkaniček jsou lodí přepraveni na neznámé místo v nitru pralesa. Před sebou mají krátký úsek denního světla, během nějž musí vybudovat provizorní vybavení tábora pro přežití v nepřátelském prostředí. Za pouhé tři hodiny se džungle ponoří do temnoty a začne žít svým nočním životem. Pokud se některým z mužů roztroušených kolem skomírajícího ohně podaří na chvíli usnout, ze spánku je definitivně probudí prudký tropický liják.

Takový je začátek zkoušky přežití, jíž vrcholí dvoutýdenní kurz, který pro studenty École spéciale militaire de Saint-Cyr pořádá 3. regiment francouzské cizinecké legie. Pravidelnými účastníky kurzu jsou studenti Univerzity obrany, v letošním roce to byli nadrotmistr Martin Hejda a rotmistr Zbyněk Polka. Výjimečnost dává celé akci prostředí, v němž probíhá. Je jím zámořské území Francouzská Guyana, rozkládající se na severovýchodním pobřeží Jižní Ameriky.

Cesta do pekla

Největší departement země galského kohouta neuvítal studenty brněnské vojenské vysoké školy právě přívětivým způsobem. Představa exotické země zalité slunečním svitem se v dané chvíli hodně odkláněla od reality. „Přistávali jsme večer, bylo zamračeno, snášel se déšť, kolem takové nepřátelské prostředí a já si říkal: To jsme přiletěli do pěkného pekla!“ vzpomíná

na začátek pobytu nadrotmistr Hejda. Hned následující den se počasí umoudřilo, a tak mohl spolu se svým kolegou a s osmi desítkami „domácích“ Francouzů převzít výstroj a přesunout se na základnu v džungli.

Další den začal koloběh cvičení, zdolávání překážkových drah a přesunů. A právě v této činnosti mohli brněnští studenti uplatnit své orientační dovednosti získané během survivalových závodů a akcí skupiny Commandos. „V džungli stačí vzdálit se na deset metrů a už kolegu nevidíte, proto jsme často používali píšťalky a museli jsme postupovat v menších rozestupech,“ říká Zbyněk Polka. Spolu s Martinem Hejdou převzali navigaci celé čety. „Martin určoval azimut, já jsem krokoval, protože jsem znal délku svého kroku při chůzi s těžkým batohem,“ popisuje rotmistr Polka postup, díky němuž přivedli četnu na určené místo v čase, který překvapil i instruktory.

Všudypřítomnou součástí pobytu v tropickém pralesu je voda v mnoha podobách. Proudící v řece, vznášející se ve vzdušné vlhkosti, padající z nebe, stojící v kalužích – a také v obuvi. „Paradoxně se mi zdálo, že když mám mokro v botách, tak jsou nohy odřené míň, než když mám suché ponožky,“ popisuje nadrotmistr Hejda adaptaci na nové prostředí: „A to jsem si první den říkal: Takhle mám být mokrej deset dní?“ Alespoň té vody, která proudila z nebe, bylo během prvních dnů pobytu méně, než uváděly vzpomínky dřívějších účastníků. Zato již zmíněný prudký liják v úvodní noci zkoušky přežití odstartoval prakticky nepřetržitý déšť, jenž během čtyřdenního pobytu v nitru džungle pouze měnil svou intenzitu.

Voda hraje významnou roli také v další podstatné části programu kurzu, kterou tvoří zdolávání překážkových drah v nejrozumnějších podobách. V závislosti na momentálním přísunu srážek se mění výška hladiny ve vodních kanálech, jimiž některé dráhy vedou. „Mě tam zcela fascinovala úroveň zajištění. Byla totiž v podstatě nulová,“ vzpomíná Martin Hejda a popisuje pytle s pískem pod překážkami, jejichž obsah během let ztvrdl na beton. „Když se dělá takový výcvik, nelze zranění zcela vyloučit, jednou jsme vojáci a musí se s tím počítat,“ smířlivě dodává muž, který na jedné z drah dosáhl nejlepšího času ze všech účastníků kurzu a dokonce se přiblížil k jejímu

kterí nerozumějí, což je ovšem jejich problém, musí se o to víc snažit.“

Přežít!

K ověření získaných dovedností a znalostí slouží již zmíněná čtyřdenní zkouška přežití v džungli s minimálním vybavením. V jejím rámci je nutné nejen přečkat krušné čtyři dny a tři noci, které tentokrát provázely neustávající déšť, ale také splnit řadu

rekordu. Fyzickou náročnost zdolávání překážek a vlastně celého kurzu lze názorně doložit – Zbyněk Polka během pobytu shodil 10 kilogramů.

„Pokud byl čas, snažili se nám Francouzi všechno překládat a vysvětlit. Někdy se ale stalo, že instruktor vydal v rychlosti nějaký povel, ten nám nestihli přeložit a pak už jsme jenom koukali, kdo co bere, kam utíká a snažili jsme se je následovat,“ popisuje nadrotmistr Hejda místy marnou snahu o překonání jazykové bariéry a dodává: „Jednou se Francouzi pokoušeli získat čas pro překlad, ale instruktor jen mávl rukou, řekl, že v cizinecké legii je spousta cizinců,

úkolů – postavit přístřešky s lůžky, lovecké stanoviště, zřídit pasti na zvěř a ryby a také postavit vor na zpáteční cestu. Tento úkol v rámci čtyř případů kromě jiných i oběma studentům Univerzity obrany, kteří se za pochodu učili rozeznávat vhodné dřeviny. „Pokáceli jsme jeden strom a ověřili si, že plave. Pokáceli jsme vedlejší úplně stejný a ten šel ke dnu jako kámen,“ nyní se Martin Hejda již usmívá při vzpomínce na množství marné dřiny.

„Člověk na to nesměl myslet, v duchu jsem si říkal, že jsem na Libavě nebo v Březi,“ vysvětluje rotmistr Polka způsob, jakým se snažil vyrovnat s přítomností exotické

fauny. Jeho snaha se však míjela účinkem: „Hlavně v noci mě realita vyvedla z omylu, to když mě probudily opice, kvílející všude kolem nás.“

Za bonus za dosažené výsledky, oceněné i instruktory a veliteli cizinecké legie, považuje nadrotmistr Hejda možnost vychutnat si závěrečný skok z paluby vrtulníku do řeky proplétající se pralesem. „Pro mě byl ohromným zážitkem už jenom ten let, vidět, jak to probíhá v podmínkách džungle. Letěli jsme zajímavým způsobem v malé výšce, ve velkém náklonu a s rapidními manévry,“ popisuje budoucí vojenský pilot několikaminutovou cestu z tábora nad řeku. Jeho kolega Zbyněk Polka celou situaci prožíval z trochu jiného pohledu, protože takový přesun vrtulníkem absolvoval poprvé v životě. Oba však vzápětí po zavěšení stroje nad hladinou a po odhození batohu čekali krok do prázdná a několikavteřinový volný pád do kalné vody. „Nebyl čas nad ničím přemýšlet, v tu chvíli s vámi mává adrenalin,“ hodnotí rotmistr Polka nejsilnější zážitek dvoutýdenní jihoamerické anabáze.

Jako ceněný symbol absolvování kurzu francouzské cizinecké legie si studenti Univerzity obrany z Jižní Ameriky přivezli odznaky s vyobrazením jaguára. V individuálním ohodnocení měl navíc nadrotmistr Martin Hejda mezi osmi desítkami účastníků kurzu druhý nejvyšší bodový zisk s minimálním odstupem za vítězem.

Text: Viktor Sliva, foto: CEFE, nrtm. Martin Hejda a rtm. Zbyněk Polka

Reportáž z kvalifikačního kurzu 601. skupiny speciálních sil

Být nejlepším z nejlepších

Během jednoho dne jsme měli možnost nahlédnout do výcviku nových příslušníků 601. skupiny speciálních sil (601. skss) z Prostějova. Noví vojáci 601. skss během ročního kvalifikačního kurzu získávají základní dovednosti nutné pro působení u bojových skupin prostějovského elitního útvaru.

Stát se operátorem 601. skss

Cílem naší návštěvy bylo nahlédnout do jednoho dne kurzu taktické přípravy 12 nových příslušníků 601. skss. Jedná se o skupinu lidí, kteří v minulém roce úspěšně prošli výběrovým řízením.

Noví příslušníci k prostějovským speciálům nastoupili prvního ledna a prakticky až do konce roku je čeká komplexní a intenzivní výcvik – kvalifikační kurz SFQC (Special Forces Qualification Course) nebo také „přeškolovák“.

S kvalifikačním kurzem, pokud jej vojáci úspěšně zvládnou, ale výcvik rozhodně nekončí. Bude trvat minimálně tři nebo čtyři roky, než přichází vojáci projdou veškerou přípravou a desítkami kurzů.

Pokud zájemce chce sloužit u bojových skupin 601. skss, musí podstoupit vstupní týdenní výběrové řízení. Kromě psychických a mentálních předpokladů je určující perfektní fyzická zdatnost.

Test fyzické zdatnosti nemá jen otestovat sportovní schopnosti uchazeče. Pokud uchazeč neudělá pár shybů, i když věděl, že minimum je 15, rozhodně to něco vypovídá o fyzické a psychické vhodnosti uchazeče o službu u 601. skss, ale také o jeho motivaci.

V minulém roce úspěšně prošlo třemi výběrovkami 12 lidí. Běžně se na jedno výběrové řízení hlásí kolem 20 lidí, projdou však jen tři nebo čtyři. Stalo se však také, že neprošel nikdo.

Důvod neúspěchu? Jak nám říká náš průvodce kapitán M. K., někteří uchazeči mají prostě „dobrodružnější“ představy o speciálních jednotkách. „Jiní si myslí, že budou běhat po domech a likvidovat nepřátele tlumičem, nebo dělat jinou čistou práci. Ale když zjistí, že mají vzít těžký batoh a vydat se na několik dní do lesa, být tam několik dní promočení, tak to není to, co čekali,“ říká kapitán M. K.

Avšak právě snášet nepohodlí, útrapy a fyzickou bolest, být pod stresem, ale vytrvat, mít jasnou mysl a být schopný okamžitého správného rozhodnutí, to je to, co dělá opravdového příslušníka speciálních sil. Až přijde na řadu ostrá akce, kdy se voják bude muset vypořádat s útrapami, bolestí, únavou, ale třeba i smrtí spolubojovníků, nemůže říct jednoduše: „Dost, končím.“

Nejnáročnější výcvik

Co ale žene adepty, aby vydrželi útrapy a strádání? Je to motivace být nejlepší z nejlepších a posunout své schopnosti, sebepoznání a dovednosti daleko za hranice běžného výcviku v armádě.

Uchazeč dostane při výběrovém řízení starý polní stejnokroj vz. 60, čutoru a gumový samopal. Malá pikantnost – stejnokroj vz. 60 je po nasáknutí vodou těžký

a nepohodlný. I to je ale způsob, jak otestovat odolnost uchazeče.

Vojáky po úspěšném absolvování výběrového řízení čeká zmíněný roční kvalifikační kurz – nejnáročnější a nejintenzivnější výcvik, který lze v Armádě České republiky absolvovat. Trvá dvanáct měsíců. Během této doby prochází příslušníci kurzu speciálním výcvikem zaměřeným na získávání znalostí, schopností a dovedností, jimiž disponují všichni příslušníci speciálních sil.

V prvních etapách instruktoři vštěpují novým vojákům základní vojenské dovednosti, jako například topografickou, zdravotní, střeleckou a taktickou přípravu. Následující fáze se soustředí na stmelování týmů a práci jednotlivců v kolektivu.

Vrcholem kvalifikačního kurzu je pak výcvik boje v zalesněné oblasti, boj v horách, boj v zastavěném prostoru FIBUA/CQB (Fight In Built-Up Area, Close Quarters Battle) a především bojové ostré střelby ve dne i v noci za použití brýlí nočního vidění a infra značkovačů. Výcvik se přitom maximálně přibližuje reálnému kontaktu s nepřítelem.

Velmi intenzivní je celoroční střelecký výcvik. Ročně příslušník 601. skss vystřílí asi 5 000 nábojů z útočné pušky, 2 500 nábojů z pistole a několik tisíc nábojů z kulometů, i z těžkých „fifty-calů“ (M2HB QCB Browning). Střelby jsou navíc vedeny z různých pozic a s různým taktickým námětem.

Plánovali přepadení základny

Při naší návštěvě jsme zastihli nové vojáky na konci osmítýdenního (rozděleného do dvoutýdenních bloků) kurzu taktické přípravy. Vojáci dostali za úkol naplánovat a provést přepadení malé základny nepřítele. Tu tvořily dva stany, dvě tatrovky a šest nepřátel, které hráli členové logistiky a spojaři ze 601. skss. Právě členové nebojových jednotek často v rámci výcviku představují síly nepřítele.

Tentokrát měli uchazeči na plánování a realizaci přepadení několik dní. Ale jak

nám zdůrazňuje kapitán M. K., v reálných podmínkách není většinou na tak pečlivé plánování čas. Akce se musí provést během hodin nebo dokonce desítek minut – tak jak se to stávalo při nasazení 601. skss v Afghánistánu při ostrých akcích.

Samotné provedení akce předcházelo pečlivě vypracovaný bojový rozkaz (plánování), který se skládá z pěti základních oblastí: situace, úkolu (kde, kdo, kdy, jak a proč), provedení akce, administrativa/zabezpečení a spojení/velení.

Kapitán M. K. opět připomíná některé mylné představy uchazečů o práci u speciální jednotky. „Někteří si myslí, že to je jenom o střelení. Ale z pětidenní mise je 95 % příprava a třeba jen 30 minut akce a vyvednutí,“ vysvětluje kapitán M. K.

Vojáci při vypracování bojového rozkazu nesmí zapomenout na žádné podstatné věci. „Jdete třeba na akci na pozorování a získání informací, ale na místě zjistíte, že se k cíli nedostanete blíže než na 200 m, ale vy jste si třeba vzali méně výkonný dalekohled nebo slabý objektiv na foťák,“ potvrzuje kapitán M. K. známé rčení, že „čert je ukrytý v detailech.“

Kruhová obrana

Vojáky 601. skss jsme objevili v lese v kruhové obraně pomocí GPS a vysílačky. Uprostřed právě velitel týmu doladoval na základě nových zjištění bojový rozkaz – vydával tzv. částečný bojový rozkaz FRAGO (FRAGmentary Order). Zde je nutno zdůraznit, že ve velení v rámci kvalifikačního kurzu se postupně (zpravidla) vystřídají všichni vojáci. Cílem je vytvořit profil každého vojáka a zjistit, zda má patřičné kvality pro velení.

Vojáci byli na místě již několik dní, během kterých tajně pozorovali základnu, sledovali pozice jednotlivých objektů a vzorce chování nepřátel. Zaujala nás podrobnost a pečlivost plánování akce. Zde se opět ukazují kvality příslušníků speciálních sil. Klidně můžete mrznout a moknout v lese několik dní, moc toho nenaspíte (resp. vůbec), ale

přesto během plánování musíte být dokonale soustředěný, pamatovat si desítky detailů a především – na nic důležitého nezapomenout.

Na co lze zapomenout? Například se klidně při akci může stát, že při kontrole jednotlivých vozidel a stanů (a likvidaci nepřátel uvnitř) základny se operátoři 601. skss dostanou do vzájemné křížové palby. Nutno je tak pečlivě naplánovat i časovou posloupnost a pohyb jednotlivých (v tomto případě dvojčlenných) skupin.

Útok ze dvou směrů

Veškerý postup vojáků sleduje instruktor a zapisuje si všechny své postřehy. Ty pak poslouží nejen k vyhodnocení úspěšnosti

Útoku jsme se dočkali bezmála po hodině. Vojáci si totiž naplánovali obchvat a útok ze zadní strany ze dvou směrů. Navíc se několik posledních desítek nebo snad stovek metrů museli plazit do pozice pro útok.

Útok nejdříve spustila skupina palebné podpory z kulometů a pancéřovek. Skupina vyřadila všechna vozidla (jeden Land Rover a dvě tatrovky) a ostřelovala tábor. Z dalšího směru pak ve dvojčlenných družstvech postupovali vojáci do tábora – před vstupem do tábora velitel nařídil družstvu palebné podpory ukončit palbu.

Instruktorům šlo především o to, aby vojáci ukázali schopnost taktického pohybu a chování v táboře. Tedy kontroly jednotlivých objektů, vzájemné krytí, zajištění před případným protiútokem (proti příjezdu posíl), prohlídka mrtvol (padlí vojáci, a to i vlastní, byli důsledně označováni jako „mrtvolý“), pořízení fotodokumentace, likvidace zbraní nebo odchod z tábora.

Důsledná byla i činnost s mrtvolami. Vojáci například při otáčení padlých nepřátel počítali s tím, že pod svým trupem mohou ukrývat granáty. Byla pořízena také fotka tváře mrtvých pro pozdější vyhodnocení.

Po úspěšném přepadu se pak vojáci po naplánované trase stáhli do bezpečí. My jsme

nasedli do Land Roveru a jeli na další místo akce. Den totiž ještě neskončil a instruktoři připravili na příslušníky kurzu léčku.

Léčka měla zjistit reakce

Vojáci se po úspěšném dobytí základny vrátili zpět na svou pozici, zabalili si skryté batohy a vydali se k čekající tatrovce, která je měla odvést do domovského srubového tábora Hamry. Vojáky však čekalo překvapení v podobě léčky. Instruktoři na cestě nastražili pyrotechniku k simulování improvizovaného výbušného zařízení (IED) a několik „protivníků“ se připravilo v lese k zahájení palby. Cílem léčky bylo prozkoumat reakce vojáků a otestovat jejich připravenost. Myšlenka teplé sprchy v táboře mohla (tak, jako v realu) přeci jen vojáky ukolébat.

Při padnutí do léčky je nutné se velmi rychle a rázně rozhodnout. Napadení vojáci mají v podstatě dvě možnosti – okamžité provedení protiútoků (hlavně pokud je útok z blízka) nebo pokusit se stáhnout.

V místě léčky čekal instruktor, který dal pokyn řidiči tatrovky, aby zpomalil a následně odpálil nálož. Okamžitě se na tatrovku sneslo imaginární krupobití střel. Nejprve došlo ke krátké střelbě z korby a hned poté

vyskákali vojáci ven, zalehli za kulatiny dřeva povalující se u cesty, a opětovali palbu. Přepadení vojáci se nakonec rozhodli pro útok. Za vzájemného krytí palbou začali postupovat kupředu a ničit nepřítele. Zaujalo nás vcítění vojáků do akce. Razance a naléhavost pokřiků a rozkazů si nezadala s opravdovou ostrou akcí. Přepad, jako v realu, se neobešel bez ztrát. Instruktoři označili tři padlé a jednoho zraněného. Vojáci tak museli po úspěšném protiútku ukázat, jak se zachovat v situaci a jak se postarat o mrtvé – vzít zbraně, munici, vysílačky a mapy. Na nic se nesmí zapomenout.

Ještě předtím bylo potřeba vytvořit kolem tatrovky kruhovou obranu, postarat se o raněné, zhodnotit situaci, spojit se s velícím a naplánovat cestu domů. Nad vším přitom bdělo oko instruktora. Opět, i když je voják k smrti unaven, nevyspán a už už si myslí, že bude na základně, nesmí ani na vteřinu polevit. „Pokud jste v bojové zóně, nikdy nesmíte povolit na ostražitosti,“ říká kapitán M. K.

Roky výcviku

601. skss je elitní útvar Armády České republiky – nejen způsobem výběru svých příslušníků, ale také kvalitou a intenzitou výcviku. Operátoři z Prostějova jsou především vysoce motivovaní a připravení na sobě pracovat. Chtějí být nejlepšími a vše potřebné tomu obětují. Kvalifikační kurz je v podstatě vstupním testem a sládivacím výcvikem pro nové členy 601. skss. Na konci roku instruktoři napíší posudek o každém vojákovi a vypracují doporučení pro jeho další působení, nebo dokonce nepůsobení v jednotce.

Co může způsobit negativní zprávu? „Problém není to, když voják udělá chybu, ale když ji i po několika upozorněních opakuje a nepracuje na tom, aby ji už nedělal,“ vysvětluje úskalí výcviku kapitán M. K. Velitel 601. skss na konci roku rozhodne o dalším osudu vojáka – třeba zda bude dobrý velitel, spojař, potápěč, odstřelovač nebo jiný specialista.

Nové členy 601. skss ale opravdový a intenzivní výcvik teprve čeká. Po přidělení k dané skupině vojáka čekají doslova roky kurzů, výcviků, školení a dalšího sebezdokonalování. Po několika letech intenzivního výcviku se „nový“ voják stane

plnohodnotným členem 601. skss a bude připraven pro bojové operace speciálních sil, například v Afghánistánu nebo v Africe.

Text a foto: Jan Grohmann

Inzerce

601. SKUPINA SPECIÁLNÍCH SIL

HLEDÁ ZÁJEMCE NA POZICI

OPERÁTOR BOJOVÉ JEDNOTKY

NABÍZÍME:

- STABILIZAČNÍ PŘÍSPĚVEK
- PŘÍPLATEK ZA ČINNOST SPECIÁLNÍCH SIL
- ZÁPOČET VE VÝŠI 1,5NÁSOBKU ODSLOUŽENÉ DOBY
- MAXIMÁLNÍ VÝŠE VÝSLUHOVÝCH NÁLEŽITOSTÍ (60%)
- SLUŽBU V HODNOSTECH ROTMISTR – NADROTMISTR
- UNIKÁTNÍ VÝZBROJ A VÝSTROJ
- NEKONVENČNÍ PŘÍSTUP K VÝCVIKU
- ÚČAST NA VÝVOJI MATERIÁLU A ROZVOJI SCHOPNOSTÍ
- ROZŠÍŘENÍ VZDĚLÁNÍ – ZAHRANIČNÍ KURZY, ŠKOLY, CERTIFIKACE

POŽADAVKY:

- MIN. 2 ROKY VE SLUŽEBNÍM POMĚRU VZP NEBO ABSOLVENT VOJENSKÉ ŠKOLY V HODNOSTI SVOBODNÍK AŽ ROTMISTR
- MIN. STUPĚN VZDĚLÁNÍ – STŘEDNÍ S MATURITOU
- ZDRAVOTNÍ KLASIFIKACE „SCHOPEN A“
- ČISTÝ REJSTRÍK TRESTŮ

KONTAKT: TEL.: 973 411 595

personalni@601skss.cz

DUM SPIRO SPERO

Zabezpečení vojáka výstrojí – nelehký úkol pro výstrojní službu

Výstrojní zabezpečení

Není mnoho služeb v rámci resortu obrany, které se dotýkají přímo každého vojáka. Jednou z nich je výstrojní služba. Oblast, která je v současné době mnohými nepříliš lichotivě hodnocena, a to jak z hlediska dostupnosti materiálu, tak i jeho kvality.

V tomto článku bychom rádi objasnili některá důležitá fakta, která významným způsobem ovlivňují úroveň výstrojního zabezpečení a zároveň poskytl čtenářům širší pohled na celou problematiku. Výstroj prodělala v uplynulých letech značný kvalitativní posun především z hlediska technologických vlastností používaných materiálů. Významným posunem, zejména u polního oděvu, byla aplikace poznatků z nasazení jednotek v zahraničních operacích, které kladou zvýšené nároky na balistickou ochranu jednotlivce, používání nových ručních zbraní, spojovacích a zdravotních prostředků, či balíčků pro přežití aj.

Rozpad systému

Výstrojní služba je v současné době řízena pplk. Vladimírem Pleskačem, v jehož podřízenosti v rámci Odboru týlového zabezpečení Agentury logistiky je sedm osob. Další odborní pracovníci řešící problematiku sledování kvality, technologií a skladování jsou začleněni u Centra zabezpečení materiálem týlových služeb, v jehož organizační struktuře jsou

i čtyři výdejny součástek naturálního odívání (VSNO) v Praze, Táboře, Brně a Vyškově. Rozsáhlé organizační změny realizované v uplynulých letech a změny z hlediska struktury personálu na všech úrovních řízení mají zásadní vliv na funkčnost celého systému výstrojní služby. Více méně došlo k rozpadu propracovaného systému, což má negativní dopady zejména v oblasti udržitelného rozvoje personálu.

Nedostatek finančních prostředků

Zásadní faktory mající vliv na dostupnost výstroje jsou především přetrvávající nedostatek finančních prostředků a problematický proces nabývání majetku. Výše přidělených finančních prostředků na pořízení výstroje je dle současného systému cílově orientovaného plánování resortu obrany položena na jednotlivých manažerech cílů. Náčelník výstrojní služby tedy nemůže přímo ovlivnit tuto výši. V roce 2009, kdy nebylo ještě regulováno množství odebrané výstroje vojákem, bylo rozpočtováno

na pořízení výstroje 95 mil. Kč, avšak v následujících letech tato výše byla každoročně redukována na 45 mil. Kč. Dále se určitou část z těchto zdrojů, vzhledem k problematickému akvizičnímu procesu, nepodařilo ze strany Sekce vyzbrojování a akvizic MO profinancovat. V důsledku zrušení veřejných zakázek na pořízení některých výstrojních součástek základních a zvýšených výstrojních norem a s tím souvisejícím výrazným snížením stavu rezerv vyvstala nutnost přistoupit k regulaci výdeje výstrojních součástek ve VSNO, aby mohly být zabezpečeny prioritní úkoly, jako je vystrojení vojáků do zahraničních operací, vystrojení rekrutů a příslušníků aktivních záloh. To má za následek, že nelze plnohodnotně všechny vojáky uspokojit v jejich požadavcích na doplnění výbavy.

kteří v budoucnu umožní efektivnější řízení zdrojů.

Kritika kvality

Dalším často kritizovaným problémem je kvalita materiálu, a to především polních bot. Paradoxně, i přes závady, které se objevily u mnoha vojáků, dosahuje celková reklamace obuvi přibližně 0,1 %. Pro porovnání v civilním sektoru je procento reklamací okolo 5 % výše, která není alarmující. I přes to byla učiněna nápravná opatření, aby si v případě výskytu této závady mohl každý voják obuv vyměnit. Reklamační řád je k dispozici v každé výdejně. VSNO pak cestou Centra zabezpečení materiálem týlových služeb řeší případnou reklamaci prostřednictvím Sekce vyzbrojování a akvizic MO s dodavatelem. Pokud se jedná o součástku, která je skladována déle než 24 měsíců a reklamace se dle smlouvy na ní již nevztahuje, řeší VSNO výměnu s vojákem. V případě, že došlo k poškození nesprávným způsobem používání nebo ošetřováním, je vydána další výstrojní součástka za příslušnou finanční úhradu. Je nutné si uvědomit, že ve VSNO nedochází k prodeji výstrojních součástek dle obchodního zákoníku, ale pouze k výdeji, který se řídí vnitřními resortními normami a tudíž jsou zde odlišnosti oproti reklamačnímu řízení, které známe z komerčních prodejen.

Objednávkový systém

K zefektivnění výdeje výstrojních součástek a zvýšení komfortu pro vojáky bude v následujícím období rozvíjen systém objednávkového systému prostřednictvím katalogu, který umožní virtuální prohlídky nabízeného majetku, včetně možnosti realizace

objednávky. V dalším období bude zásadně inovován „Výstrojní předpis“. Připravuje se zařazení oděvu do nepříznivého počasí (ECWCS) do výstrojní normy pro aktivní zálohy a výdej a obměna výstrojních součástek této normy cestou VSNO. Zároveň dochází k zařazení některých výstrojních součástek ze zvýšených norem do základní normy, optimalizaci výstrojních norem a směrných dob používání. S tím úzce souvisí změny navažujících normativních výnosů. V návaznosti na změnu výstrojních norem bude upravena výše jednotlivých náležitostí v novelizovaném normativním výnosu ke stanovení výstrojních náležitostí a náhrady v penězích pro vojáky v činné službě a žáky vojenských středních škol.

Vývoj a modernizace

Nadále pokračuje modernizace stávajících a vývoj nových výstrojních součástek reagující na operační potřeby. V současnosti jsou připraveny k pořízení a zavedení nové tlumoky a je zpracována dokumentace na pořízení vest ochranných balistických univerzálních. Výhledově, ve spolupráci s vytvořeným Stálým integrovaným pracovním týmem pro zavádění a modernizaci výstroje, ve kterém jsou zastoupeny všechny složky resortu obrany, je připravována modernizace bojového opasku, spacích pytlů a zavedení nového polního stejnokroje. Závěrem lze konstatovat, že příslušníci výstrojní služby věří, že v budoucnu, po realizaci výše uvedených opatření a dostatečném pokrytí finančními prostředky, bude možné ukončit regulaci výstrojních součástek a nabídnout tak ve výstrojním zabezpečení vyšší komfort všem kategoriím vojáků.

Text: pplk. Vladimír Pleskač, foto: Jan Kouba

Vojáci 4. brigády rychlého nasazení prošli na Doupově kompletní vševojskovou přípravou

14 dnů ve dne v noci

Drilování taktiky, střelby ze všech druhů zbraní, ale i přežití ve ztížených podmínkách. To bylo hlavní náplní letošního největšího cvičení příslušníků 4. brigády rychlého nasazení ve Vojenském újezdu Hradiště v Doupovských horách. Do cvičení se zapojilo i dalších čtrnáct útvarů Armády České republiky.

„Vzhledem k častému vyčleňování jednotek na bázi 4. brigády rychlého nasazení i do aliančních sil rychlé reakce NATO nebo do zahraničních operací musíme pravidelně udržovat a zároveň zvyšovat úroveň cvičenosti jednotek vyčleněných do brigádního úkolového uskupení,“ zdůrazňuje plukovník Roman Náhončík, velitel 4. brigády rychlého nasazení.

Taktika a dril

Během čtrnácti dnů prošly červené barety zdokonalovacím výcvikem ve střelbách ze všech zbraní, házení ručních granátů, drilovaly taktické činnosti při napadení nepřítelem, zakusily přežití ve ztížených podmínkách, a to jak ve dne, tak v noci a řidiči prošli náročnou přípravou v řízení bojových vozidel. Doupovské hory pro ně připravily opravdu drsné podmínky. Vítr, slunce, déšť, ale i noční mrazy. Cvičení se zúčastní na tisíc pět set vojáků a participovaly v něm všechny čtyři prapory.

Terén prověřil řidiče

„Řidiči Pandurů museli zvládnout mimo jiné překážky, a to jak přírodní, tak i ty umělé vytvořené,“ informuje vrchní praporčík

Michal Baka ze 42. mechanizovaného praporu. „V dalších fázích je pak čekalo zajištění a najíždění do okopů, a to tak, aby byli schopni co nejrychleji a nejefektivněji zaujmout střelecké postavení během taktické přípravy.“

Řidiči prošli náročnou přípravou v různých typech terénů a odcvičili si také jízdy neznámým terénem v nočních hodinách. Stres, únava a nepřízeň počasí, i to patří k výcviku vojáků, a to včetně řidičů Panduru. Ten je sice ukryt v nedobytné konzervě, ale na jeho umění závisí mnohdy osud celé osádky. Proto drilování a hlavně vyzkoušení si, jak kolos reaguje v různých situacích, je pro řidiče nesmírně cenné.

Střelby na Doupově

Střeleckou přípravou ze všech druhů zbraní, které má brigáda ve své výzbroji, prošli pod dohledem instruktorů i vojáci 2. pěší rot 44. lehkého motorizovaného praporu.

„Výcvik byl zaměřen především na střelbu ze všech ručních zbraní, zejména se jednalo o střelbu z nových útočných pušek Bren, z pistolí Phantom, z kulometů UK vzor 59 L a střelbu s podvěsnými granátomety,“ vysvětluje vrchní praporčík 44. lehkého motorizovaného praporu Petr Altman.

Plukovník Roman Náhončík, velitel 4. brn

Jednalo se především o dynamické střelby, při nichž vojáci plnili různé úlohy. Střelba na blízké i daleké cíle, střelba ve velmi krátkém časovém limitu a střelba při různých situacích, do kterých by se mohli v realitě dostat.

Vojáci pod palbou

Vojáci 2. mechanizované roty 42. mechanizovaného praporu drilovali postupy mezi četami a družstvy. „Snažili jsme se přiblížit tyto postupy metodice výcviku, který probíhá na kurzu Komando, a to tak, aby velitelé družstev byli připraveni do tohoto kurzu přijít už s těmi správnými návyky, jež se tam učí,“ konstatuje nadporučík Daniel Píša ze 42. mechanizovaného praporu. „Největší výzvou výcviku tady na Doupově je především rozhodovací proces velitele, a to jak družstva, tak i čty, který musí vycházet z analýzy situace. Velitel si totiž musí vytvořit varianty a rozhodnout se pro tu jednu správnou. To je věc, kterou se tu snažíme pilovat a drilovat.“

V případě napadení jednotky se musí voják především postarat o svoji bezpečnost, pak musí sledovat postup družstva, být s nimi ve vizuálním kontaktu a zároveň sledovat nepřítele. „Musí se potýkat s terénem, k tomu se přidává stres a únava, ale i do těchto vyhrocených situací se musí v rámci výcviku vojáci dostat. Pokud si vyzkouší reakci na určitou situaci, budou ji umět použít i v ostré akci. Nácvik těchto mezních situací je pro vojáky nesmírně cennou zkušeností.“

Cíl zaměření

Výcvikem prošly i osádky vozidel Iveco. Střelby v pohybu, střelby se zastávkou a udržování sestavy vozidel, aby se nepředjížděly a držely vyrovnanou linii. Pokud při střelbách kooperuje více vozidel, je nutné střelby řídit.

„Řídící úseku s vysílačkou koordinuje jednotlivé posádky, a to při nabíjení, vybíjení i otáčení,“ informuje vrchní praporčík Petr Altman ze 44. lehkého motorizovaného praporu. „V Ivecu je nejdůležitější střelec-operátor, který ovládá zbraňovou stanici na střeše vozidla,“ pokračuje Altman. „Ten také vyhledává cíle, operuje se zbraňovým systémem, určuje způsob jejich ničení a také zajišťuje prvky pro palbu. Nabíjení, odstraňování závad a pak samozřejmě udržování sestavy vozidel, aby držely správný směr, rozestupy a vyrovnání, to je zase úkol řidiče.“

Ve velící osádce Iveca jsou tedy tři vojáci. Velitel družstva, který zároveň plní i funkci velitele vozu, řidič a střelec-operátor. Výcvik střelb na vozidlech Iveco je pod důležitou kontrolou. Výcvik zároveň sleduje řídící střelby, který se nachází na věži, a pak je to řídící výcviku přímo na daném úseku. Ten je s osádkou vozidla v kontaktu přes vysílačku. Správnost výcviku je tedy zaručena touto dvojitou kontrolou.

Nepřítelem výsadkářů bylo počasí

Spolu se 4. brigádou rychlého nasazení cvičilo na Doupově i dalších čtrnáct útvarů Armády České republiky. K nim měly patřit i vzdušné síly. „Bohužel, nepřízeň počasí nám nedovolila do výcviku zapojit i přepravní letouny, které měly zabezpečit vysazení výsadkářů do zájmových prostorů. Mělo dojít k nácviu vyzvednutí v prostoru nepřítele a samozřejmě k dalším akcím výsadkového praporu,“ uvedl k neuskutečněnému výcviku plukovník Roman Náhončík. „Tady na Doupově jsme měli vyvedeno téměř tisíc pět set vojáků, techniku a čtrnáct dnů jsme drilovali ve dne v noci. Takový výcvik je pro vojáky a jejich velitele velmi cenný, protože při něm se jim dostávají pod kůži správné návyky a postupy, do kterých se mohou při ostrých akcích dostat.“

Text: Jana Deckerová, foto: Jan Kouba a autorka

Inzerce

O₂ Family

Výhodné volání, internet a digitální televize

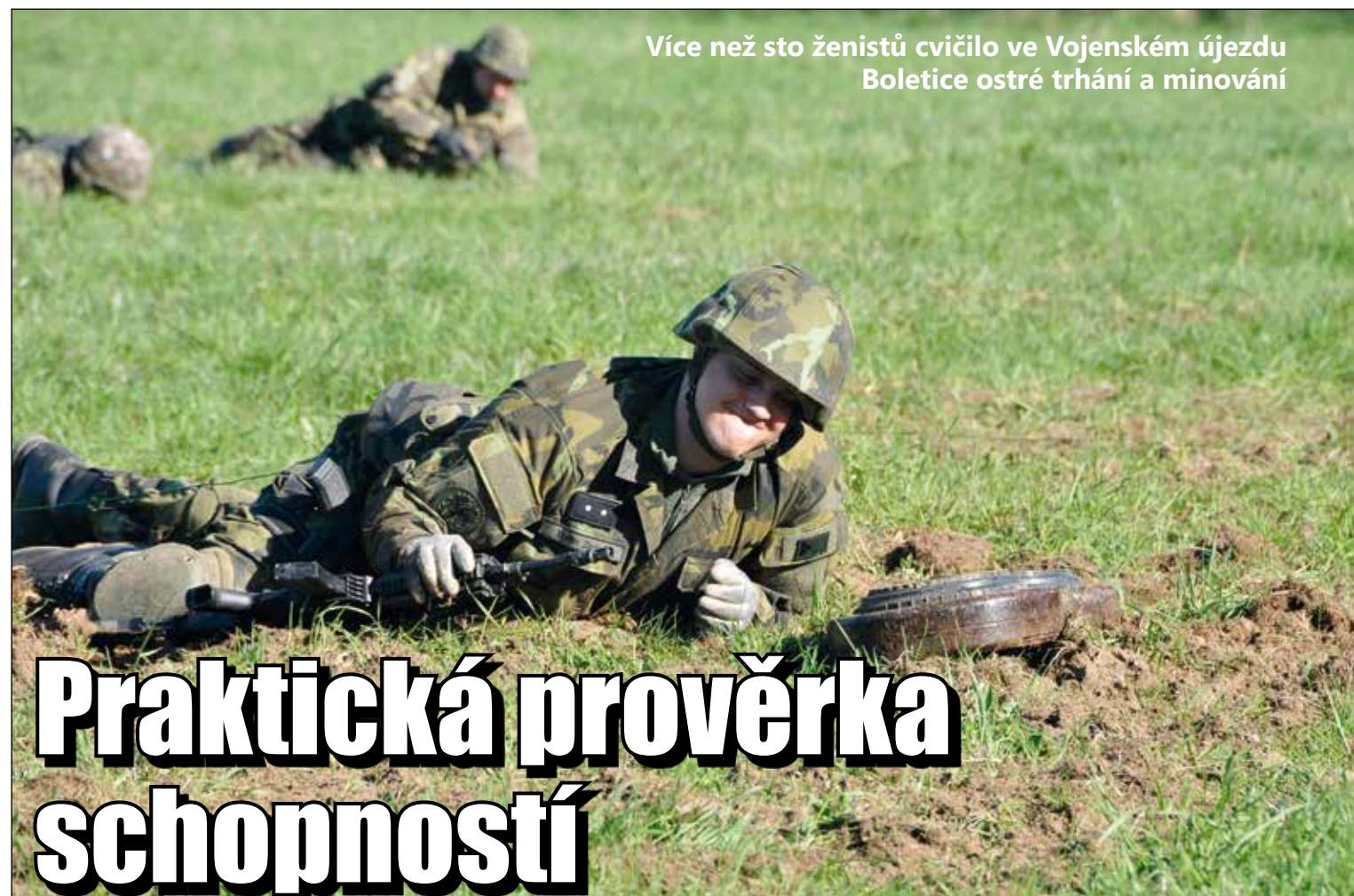
Nabídka pro zaměstnance resortu MO, vojáky AČR a jejich blízké

- neomezené volání a SMS do sítě O₂, 200 MB dat a 60 volných minut za 249 Kč s tarifem Mini plus
- O₂ TV a Internet na doma s cenovým bonusem
- odměny pro nové i stávající zákazníky

Na www.o2family.cz se přihlásíte zadáním údajů:
 • Přihlašovací kód: 39
 • Název společnosti: Ministerstvo obrany a Armáda ČR

Program je provozován společností O2 Family, s.r.o. (100% vlastněná společností O2 Czech Republic a.s.).

o2family.cz | linka 841 117 118

Více než sto ženistů cvičilo ve Vojenském újezdu Boletice ostré trhání a minování

Praktická prověrka schopností

V jižní části Šumavy na ženijním cvičišti Sádlno pilovali pod velením zástupce velitele 151. ženijního praporu majora Jiřího Machoně vše, co je potřebné k završení první fáze výcviku ženisty. Po týdenní teoretické a praktické přípravě v posádce si prověřovali získané znalosti v praxi.

„Poté, co vojáci zvládli zásady bezpečnosti při manipulaci, základní manipulaci s minou a samozřejmě i veškerou teorii, si prakticky prověřili své znalosti a dovednosti při tomto soustředěném výcviku,“ uvedl major Jiří Machoň a vysvětlil, že se výcviku v ostrém trhání a minování účastní nejen ženisté z bechyňského pluku, ale také z dalších útvarů.

„Náš prapor je součástí 4. brigádního úkolového uskupení. Jako součást tohoto uskupení plníme široké spektrum úkolů ženijního zabezpečení, které vyžaduje velitel 4. brigády v nejrůznějších bojových situacích,“ doplnil major. „Ženisté mohou například nejen budovat ochranné stavby, zřizovat a udržovat cesty, ale také položit minové pole, či v minovém poli nepřítele vytvořit bezpečné průchody pro postupující vojska.“

Vojáci si na Sádlnu v době naší návštěvy právě procvičují pod velením velitelů družstev a čet položení minového pole a budování průchodů v nich. Jak upřesnil řídící zaměstnaní major Machoň, jedná se o stěžejní zaměstnání pro ty, kteří zvládli první fázi odborného výcviku. Miny zde vojáci pokládají

různými způsoby a zřizování minových polí a průchodů v nich tady cvičí ručně.

Samozřejmě, že s touto činností souvisí řada bezpečnostních opatření. Vojáci si v bojové výdejné munice vyzvedli miny s označením PT Mi Ba III a vydávají se červenobílými páskami označeným koridorem k prvnímu stanovišti. Tady jim pyrotechnici překontrolují, zda mina není poškozená. Důležité je, aby měla v pořádku i madla. Váží totiž 11 kilogramů a po jejím náhodném pádu při transportu se musí vyřadit a následně zničit. Po kontrole se voják dostává do adjustačního okopu. Tady pod dozorem velitele družstva vkládá do miny ženijní kombinovanou rozbušku.

Na konci dráhy dochází k samotné pokládce min. Když zřizují pole podle minového provazce, pracují ve dvojicích v dotyku s nepřítelem. Proto vždy jeden z dvojice toho druhého jistí. Je připraven zahájit palbu a kryt svého kamaráda.

Položit jedenáctikilovou protitankovou minu je kumšt, který má svá pravidla. Například plocha drnu, pod níž ženista za chvíli schová minu, se musí upravit tak, aby se zvedla od vojáka směrem

k předpokládanému postupu protivníka. Poté, co si mina sedne do vyhrabaného lůžka, z ní ženista vyjme dopravní pojistku a zpětně zašroubuje automatickou pojistku, přikryje ji drnem, zamaskuje a odjíždí. Následně se odplíží do výchozího místa. Vše musí probíhat v tichosti, vojáci se více méně dorozumívají posunky.

Ticho panuje také na stanovišti, kde ženisté cvičí vybudování průchodu v minovém poli, které chvíli před naším příchodem položili. Tady se pod velením velitele 1. čty poručíka Martina Jegly týmy ve složení jeden plus šest vydávají s minobodci a minohledačkou do prostoru, kde se předpokládá minové pole. Opatrně propíchávají terén a ve chvíli, kdy objeví minu, musí ji označit buď bílým praporkem, který svědčí o tom, že minu ženista zná, nebo červeným, což je označení pro neznámou minu.

Pokud mají za úkol vytvořit minový průchod, připevní k mině i malou kotvíčku upevněnou k výtažnému lanu. To musí být nejméně 120 metrů dlouhé. Většinou velitel, který řídil dosavadní práci ženistů v minovém poli, pak tahem za lano z bezpečného místa miny vyzvedne. A to z toho důvodu, že mina může být zajištěna proti vyzvednutí.

První týden používali ženisté na Boleticích cvičnou municí a ve druhém týdnu už cvičili s ostrými minami.

Text a foto: Mirek Šindelář

Zaujalo nás v poslední době

Prezident republiky Miloš Zeman jmenoval podplukovníka doc. Davida Valíše na návrh Vědecké rady Univerzity obrany profesorem pro obor Dopravní stroje a zařízení. Podplukovník Valíš absolvoval v roce 1995 vysokoškolské studium na Vojenské akademii v Brně, v roce 2003 získal akademicko-vědecký titul Ph.D. a v roce 2010 byl na Univerzitě obrany jmenován docentem.

Ve Vyškově na Masarykově náměstí se uskutečnila slavnostní vojenská přísaha téměř 570 nových příslušníků Armády České republiky, žáků kurzu základní přípravy Velitelství výcviku – Vojenské akademie.

Slovenský prezident Andrej Kiska navštívil válečného veterána brigádního generála Imricha Gablecha, jenž se loni v listopadu dožil 100 let. Druhoválečný pilot zavzpomínal na dobu, kdy působil u 311. bombardovací perutě RAF, ale i na své zajetí v sovětském gulagu, které mu trvale poškodilo zdraví.

Při příležitosti 71. výročí Dne vítězství byl v Národním památníku v Praze na Vítkově slavnostně jmenován do hodnosti plukovníka Josef Skrbek. Náčelník GŠ AČR také udělil dvačtyřiceti vojákům z povolání a občanským zaměstnancům čestný odznak Armády ČR Za zásluhy, sedm z nich převzalo čestný odznak AČR II. stupně.

Na 24. základně dopravního letectva v Praze Kbely byla za přítomnosti prezidenta Miloše Zemana, ministra obrany Martina Stropnického a náčelníka GŠ AČR armádního generála Josefa Bečváře slavnostně otevřena galerie velitelů této základny.

První zástupce náčelníka GŠ AČR generálporučík Jiří Baloun navštívil USA. Na velitelství USCENTCOM hovořila česká delegace s generálmajorem Kennethem S. Wilsbachem o zkušenostech českých a amerických vojáků během nasazení v zahraničních operacích a při společných cvičeních. Probrali i významná témata kolem bezpečnostní situace ve světě a migrační krize.

Třicetka vojáků zařazených do první rotace Leteckého poradního týmu, jenž v Iráku pomůže s výcvikem pilotů pro letouny L-159, se aktivně připravuje na působení v misi, která se uskuteční v červnu letošního roku. Vojáci se připravovali ve Vyškově, kde je zdejší instruktoři připravují na nejrůznější situace, jež je během nasazení čekají.

Ve věku 95 let zemřel v Ústřední vojenské nemocnici v pražských Střešovicích plukovník ve výslužbě Jaroslav Hofrichter. V roce 1940 se dostal přes Jugoslávii do britské Palestiny, kde vstoupil do československé armády v zahraničí. Poté se přihlásil ve Velké Británii k letectvu a působil u 311. čs. bombardovací perutě RAF jako palubní střelec a inženýr.

Prezident republiky Miloš Zeman jmenoval na návrh ministra obrany brigádního generála prof. Bohuslava Příkrýla do funkce rektora Univerzity obrany na druhé funkční období. Slavnostního ceremoniálu se na Pražském hradě zúčastnil ministr obrany Martin Stropnický, ministryně školství Kateřina Valachová a předseda Akademického senátu UO prof. Jiří Kassa.

Velitel 102. průzkumného praporu podplukovník René Sabela převzal Cenu města Prostějov za sedmileté pořádání charitativních projektů konaných ve prospěch znevýhodněných dětí v regionu. Vojáci už mezi sebou za tu dobu vybrali téměř čtvrt milionu korun. Letošní výtěžek 8. ročníku charitativní akce 102. průzkumného praporu s názvem „Tahouni“ putoval na pomoc zdravotně postiženým dětem Občanského sdružení Lipka.

Příslušníci Hradní stráže se podíleli na zpřístupnění českých korunovačních klenotů veřejnosti. Schránku se Svatováclavskou korunou, žezlem i jablkem přenesli ze Svatováclavské kaple Chrámu sv. Víta do Vladislavského sálu, kde byly vystaveny, a 24 hodin zajišťovali vojáci jejich ostrahu.

Sprinterské legendě Usainu Boltovi věnoval ministr obrany Martin Stropnický vojenské kanady s tkaničkami v barvách trikolory. Setkali se na dětských atletických závodech Čokoládová tretra, kde Usain Bolt odstartoval finálové závody, a spolu s ministrem předali malým vítězům ceny.

Čáslavská základna vyslala do španělské Zaragozy na prestižní mezinárodní cvičení NATO Tiger Meet 2016 tři desítky cvičících a čtyři letouny Gripen. S triadvaceti letkami a osmdesáti třemi letouny jde dosud o největší účast v historii cvičení.

Centrum sociálních služeb Prahy 2 uspořádalo plavbu parníkem po Vltavě pro seniory své městské části. Letos se k nim připojili také druhováleční veteráni z Domova péče pro válečné veterány Bílý Kříž v Karlových Varech, které doprovázel ředitel Domova Pavel Macek. Při své poslední návštěvě tohoto zařízení pozvala na tuto akci veterány starostka 2. městské části Jana Černochová.

V pražském Domě armády předal ministr obrany osvědčení, pamětní odznak a dekret dalším 35 účastníkům třetího odboje. Ministerstvo obrany eviduje již 1 072 držitelů tohoto osvědčení účastníků aktivního odporu a odboje proti komunismu. O vydání osvědčení požádalo 4 402 osob, přičemž bylo vyřízeno 78,6 procent žadatelů.

Ústřední hudba Armády České republiky uspořádala tradiční sérii koncertů k mezinárodnímu Dni rodin. Tentokrát se koncerty konaly ve Vyškově, ve Staré Boleslavi, Praze a v Liberci. Pod taktovkou šéfdirigenta podplukovníka Jaroslava Šípa a majora Patrika Spinka zazněly operní, muzikálové a filmové skladby. Svými sóly se blýskli i armádní hudebníci nadporučík Jan Novotný a nadpraporčík Jiří Šindelář. Všemi koncerty už tradičně provázel Václav Žmolík.

Družstvo Vojenské policie reprezentovalo Českou republiku v Mezinárodním mistrovství vojenské policie v CrossFitu., které se konalo v Polské Ustce. Čtyřčlenné družstvo ve složení kapitán Michal Škobrtal, praporčík Radek Patlejš, nadrotmistr Tomáš Kordík a rotmistř Pavlína Kolářová obsadilo v kategorii družstev 2. místo a v celkovém hodnocení získalo rovněž 2. místo. První příčku vybojovalo družstvo Vojenské policie Polska.

Mladší technik radiolokátoru

Obrana naší vlasti – hlavní úkol naší armády. K tomu je potřeba silných a moderních pozemních, ale i vzdušných prostředků. Zaměřme se na ty, které kontrolují vzdušnou situaci nad naším územím, ale i prostory našich sousedních států. Nepřetržitě 7 dní v týdnu, 24 hodin denně. Řeč je o radiolokátorech. Jejich ovládání je pracovní náplní technika radarové čety 1. radiotechnické roty 262. radiotechnického praporu 26. pluku velení, řízení a průzkumu, rotmistra Lukáše Holého.

26. pluk velení, řízení a průzkumu zabezpečuje činnosti, které vyplývají jak z plnění úkolů pro systém NATINAMDS (NATO Integrated Air and Missile Defence System), tak z potřeb Národního posilového systému. Útvar proto disponuje převážně radiolokační technikou ke zjišťování a sledování objektů ve vzdušném prostoru. Jedná se o tzv. 2D radiolokátory, které zjišťují azimut a délky cíle, a 3D radiolokátory sloužící ke zjištění azimutu, délky a navíc i výšky cíle. Jeden z nejmodernějších 3D radiolokátorů RAT-31 DL (FADR – Fixed Air Defence Radar), jež je součástí naší výzbroje, se nachází u 1. radiotechnické roty 262. radiotechnického praporu 26. pluku velení, řízení a průzkumu.

Pod kopulí

„Radiolokátor můžeme vidět jako moderní techniku, ale zároveň je to i zbraň,“ říká rotmistr Holý. „Proto nejen kontrolují bezproblémový chod FADRu, ale i nastavení parametrů pro správnou viditelnost cílů k využití radiolokátoru jako nedílné součásti zbraňového komplexu sloužícího k navedení palebných prostředků na cíl. A nejdůležitější, jako u každého radiolokátoru, je pravidelná údržba,“ dodává rotmistr.

U radiolokátoru RAT-31 DL se musí provádět pravidelné kontrolní údržby – dvouměsíční a roční. A protože radiolokátor je italské výroby, musí jeho obsluha navíc i komunikovat a spolupracovat především s italskou firmou Selex ES, která se ve spolupráci s 26. plukem velení, řízení a průzkumu stará o bezporuchový chod radiolokátoru, zajišťuje servis a dodává náhradní díly, doplňuje 32letý rodák z Valtic.

Všichni známe obrázky „fotbalového míče“ – kopule – chránící radiolokátor před povětrnostními vlivy. Co se však skrývá pod touto v průměru osmnáctimetrovou kopulí radomu? Není to pouze samotný radiolokátor, ale další podpůrné technologie zabezpečující

jeho chod. K vlastnímu pochopení činnosti radiolokátoru a těchto podpůrných technologií využívá Lukáš Holý nejen klasickou literaturu, ale i tzv. interaktivní manuál (IETM).

„Znalosti o radiolokaci lze čerpat z klasických skript a učebnic, ovšem tyto technologie vyžadují studium zejména z interaktivního manuálu,“ vysvětluje Holý. „Je to taková naše elektrotechnická příručka psaná přímo na typ radaru, díky níž se můžeme starat jak o samotný radar, tak o jeho podpůrné technologie. Najdeme tu všechny postupy předepsaných prací na radiolokátoru, postupy při odstraňování poruch a závad, apod.“

Kariéra technika radiolokátoru

„Nové technologie mě vždycky lákaly a radary obzvlášť,“ vzpomíná na své začátky rotmistr Lukáš Holý. „Na vojenské střední škole v Brně jsem studoval radiolokaci a snil jsem o tom, že s touto zajímavou technikou budu pracovat. Maturitu jsem skládal v roce 2003 konkrétně z radiolokátorů RL-4AS a ST-68 a hned potom jsem odešel do Chomutova. Tady však došlo ke zrušení tehdejšího útvaru, tak jsem odešel k 1. radiotechnické rotě, u které jsem dodnes. Psal se říjen 2003, když jsem začal svou kariéru jako technik na radiolokátoru P-37. Dnes jsem rotmistr a pracuji s jedním z nejmodernějších radiolokátorů ve výzbroji nejen naší armády, ale i v rámci celé Severoatlantické aliance – RAT-31 DL, kterému se věnuji od prvo počátku jeho zavádění do výzbroje v roce 2006.“

Studium radiolokace a angličtiny se vyplatilo

Zpětně při svých začátcích nenarazí na žádnou negativní vzpomínku.

„Právě naopak,“ usmívá se Lukáš. „Vystudoval jsem radiolokaci, a to byla pro mě výhra. Mít elektro a angličtinu bylo důležité. Vždycky jsem se snažil získat co nejvíce informací od zkušených kolegů. Ale střední škola a obor radiolokace mi daly pevný základ. Hned po maturitě jsem absolvoval zkoušku STANAG 1, v roce 2004 pak STANAG 2, a v roce 2010 už to byl STANAG 3. Díky tomu jsem byl zařazen jako kandidát do struktur NATO. Měl jsem to štěstí, že jsem byl vybrán na pozici technika radiolokátoru AWACS. Pro mě to znamená odjezd na základnu NATO v Geilenkirchenu v Německu, budu zde působit po dobu pěti let, a poté se uvidí. Je to pro mě skutečně splněný sen. Tak prestižní místo se nezískává každý den.“

Stereotyp nehrozí

„Na škole jsem se seznámil především s ruskou a českou technikou, proto jsem se s příchodem FADRu a jeho implementaci trochu potýkal s mírnou neznalostí všech jeho systémů,“ vzpomíná technik. „Přece jen to bylo něco nového, proto jsem absolvoval tříměsíční kurz v Itálii. Stereotyp, ten mi však u mé práce opravdu nehrozí. Do Německa se těším, je to pro mě nová výzva.“

Součást mezinárodních cvičení

„Když se zamyslím, co je na mé práci nejtěžší, tak je to znalost a udržování si vysoké úrovně technických znalostí,“ říká Holý. „Jako mladší technik radarové čety musím mít přehled o všem, co se s radarem za celý den děje, případně detekovat a odstranit jakoukoliv poruchu či závadu na radaru.“

Každý den na něho čeká mimo jiné i technická příprava, v průběhu které si pro kolegy musí připravit prezentaci aktuálního technického stavu radiolokátoru RAT-31 DL.

Pak se rozhoduje, jaká opatření se musí přijmout k zabezpečení efektivního provozu radiolokátoru. Při výkonu služby v systému NATINAMDS spolupracuje nejen s kolegy přímo na rotě, ale i s jinými kolegy v rámci svého útvaru.

„Je to především CRC – 261. středisko řízení a uvědomování,“ vysvětluje rotmistr. „Toto středisko zpracovává radiolokační informaci o vzdušné situaci, kterou získává právě od jednotlivých radiolokátorů, a tedy i od nás.“

Kariéra zaručena

Základním vstupním systemizovaným místem k radiotechnické rotě je starší elektromechanik se stanovenou hodnotou četař. Tam může být zařazen pouze voják s elektrotechnickým vzděláním s platným §5 vyhlášky č. 50/1978 Sb. o odborné způsobilosti v elektrotechnice. Každý pak musí absolvovat odborný kurz základní přípravy specialisty radiotechnického vojska. Následuje starší elektromechanik-specialista s hodnotou rotný, poté mladší technik s hodnotou rotmistr a nakonec technik s hodnotou nadrotmistr. Samozřejmě, že postup na vyšší služební zařazení je podmíněn zejména dosaženým stupněm vycvičenosti na daný typ radiolokační techniky, znalostmi a zkušenostmi získanými absolvováním odborných kurzů, studiem, jazykovými schopnostmi a v neposlední řadě praxí.

Jaký je však další kariérní postup takového technika radaru?

„Vždy je co zlepšovat, v angličtině nebo dalších jazycích,“ přemýšlí Lukáš Holý. „Vzdělávání v tomto oboru je nutností. Mám středoškolské vzdělání – obor elektro. Nyní jsem na funkci „mladší technik“ s hodnotou rotmistr. Vyšším postem je „technik“ s hodnotou nadrotmistr. To už skýtá spousta výhod, především tu, že člověk se může stát instruktorem výcviku. Protože technik je ten nejlepší, musí na sobě neustále pracovat. Pokud by však člověk myslel na ještě vyšší post, musí si doplnit vysokoškolské vzdělání. Kariérní postup důstojníků, obzvlášť s elektro vzděláním, je pak zaručen.“

Radiolokace má budoucnost

A co by vzkázal případným zájemcům o tuto profesi vojenský specialista přes radiolokátory?

„Obor radiolokační technika bylo a je specifické odvětví. Není to jen o vojenském drilu, ale k této profesi patří především zájem o techniku, o nové technologie a neustálé drilování angličtiny,“ usmívá se rotmistr Lukáš Holý.

Text: 26. pVRPz a Jana Deckerová,
foto: archiv 26. pVRPzv

Nové jednotky AZ

74. lehký motorizovaný prapor Bučovice

74. lehký motorizovaný prapor Bučovice je součástí hlavních sil mechanizovaného vojska. Je určen k plnění úkolů v bojové sestavě 7. mechanizované brigády. Zadané úkoly může plnit i samostatně. Vyznačuje se vysokým stupněm pohotovosti, schopností rychlých přesunů na různé vzdálenosti, navíc částečnou schopností přepravy vzduchem (výsadkovou schopností). Svými silami a možnostmi je také schopen plnit další nevojenské a humanitární úkoly především v rámci ČR. Historicky se hlásí k cyklistickému praporu 2 (dva), který sídlil, jako vůbec první vojenský útvar, na nově vybudovaných kasárnách ve městě Bučovice od 4. listopadu 1938 do 15. března 1939. Prapor je koncipován jako pěší. Jeho výzbroj tvoří převážně lehká obrněná vozidla Iveco, KOT Pandur a vozidla Tatra T-810.

4. pěší rota

Rota AZ by u zdejšího útvaru měla vytvořit 4. pěší rotu a doplnit tak 3 profesionální pěší rotu. Oproti těmto rotám by však měla disponovat širší škálou odborností, které by v případě bojových ztrát mohly doplňovat profesionální část útvaru. Tomu by měly odpovídat i tabulkové počty, zhruba o 20% vyšší, než u zbývajících rot. Organizační struktura bude následující: v rámci štábu skupina přípravy AZ – starší důstojník, 2x starší instruktor. Pěší rota AZ – 129, struktura – velitel, zvr, vedoucí praporčík, velitelské družstvo (13), 2x pěší četa (2x 20), četa zbraní (23), četa zabezpečení AZ (25),

četa logistiky (25). Pěší rota AZ, začleněná u 74. Imopr, bude disponovat stejnými zbraněmi a technikou jako 74. Imopr – LOV Iveco, LRD, T-810, 82mm minomet vz. 52, AGS-17, KOT-PzL (průzkumný Pandur), MPP 40, LOV Iveco zdravotní a další typy speciální techniky.

Nasazení dle připravenosti

Z podstaty aktivních záloh vyplývá, že záložníci nemohou absolvovat stejný počet cvičení jako profesionální jednotky. Příslušníci AZ u zdejšího útvaru by měli vykonat pravidelné vojenské cvičení v prvním roce svého zařazení do aktivní zálohy v celkové délce do 12 týdnů a v dalších letech v celkové délce do 4 týdnů v kalendářním roce s přihlédnutím k jejich plánovanému zařazení, úrovni vycvičenosti a odborné připravenosti. To vše je v plánu s novelou branného zákona s účinností od 1. 7. 2016. Se záložníky se počítá i při akcích pro veřejnost, které se u praporu konají.

Společně s KVV Brno

Během výcvikového roku jsou nyní naplánována společná cvičení s pěší rotou AZ KVV Brno. Velké cvičení s celou rotou AZ mělo proběhnout letos v květnu, ale bylo zrušeno cestou KVV. Během roku je v plánu zařadit do výcviku pěších jednotek a RZbr část rotu AZ (začlenění 5–10 vojáků AZ do jednotek 74. Imopr dle potřeby a upřesnění KVV Brno). Do současné doby proběhlo jedno cvičení s AZ, a to 17. – 24. 3. 2016, kdy byl vyčleněn řidič s přepravní technikou.

Shodné zbraně a podobné nároky

Do doby, než „obdrží“ vlastní techniku, budou jednotky AZ cvičit spolu s vojáky a technikou 74. Imopr. Dle předpokladu se na praporu nebude určovat ČVO, jazykové požadavky atd. Fyzická připravenost bude klást na příslušníky AZ z důvodu společného výcviku a vedení bojové činnosti stejné požadavky, jako na vojáka AČR.

Text: npor. Radek Hampl, Michal Voska

A fakta

Výcvik 2016 AZ u 74. Imopr dle Plánu na rok 2016:

Termín	Počet	Požadavek	Vyčlenit pro AZ	Začlenit AZ k 74. Imopr
17. 3. – 25. 3.	3 VZP	1x UAZ, 3x T 810	ano	
20. 6. – 24. 6.	10			ano
19. 9. – 23. 9.	10			ano
31. 10. – 4. 11.	10			ano

Novinky

Benefity

červen
2016

pro válečné veterány

5 % SLEVA

Zboží za snížené ceny vám nabízí největší internetový obchod s armý a outdoorovým vybavením v ČR - www.armed.cz. Armý a vojenské oblečení pochází od značkových výrobců. Vojenské nože, zbraně a nářadí disponují prvotřídní kvalitou.

Zboží za snížené ceny v armý a outdooru shopu.

5 % SLEVA

Vysoce kvalitní, bezpečná a energeticky úsporná okna a dveře za snížené ceny.

Využijte možnost výměny oken a dveří značky Internorm s 5% slevou, kterou poskytuje společnost CHD-Interier Havlíčkův Brod.

30 % SLEVA

Česká značka LOAP pro vás připravila benefit ve formě 30% slevy jak na nové zboží, tak na zlevněnou kolekci sportovního oblečení a outdoorového vybavení.

Sportovní oblečení a vybavení pro volný čas za snížené ceny.

17 % SLEVA

Vina z Vinných sklepů Lechovice nezná málokdo, vy si navíc můžete zakoupit veškerá vína z jejich produkce až s 20 % slevou přes e-shop nebo v prodejnách VSL.

Vina z produkce Vinných sklepů Lechovice za snížené ceny.

ZÁBAVA NA PLNÝ PECKY

Zábava NA PLNÝ PECKY se slevou k tomu, to je benefit od CENTRUM BABYLON LIBEREC. Zakoupit si můžete pobytový balíček s volným vstupem do Aquaparku, Lunaparku, IQ parku, do science centra iQLANDIA, Zrcadlového LABYRINU a 4D KINA.

NA PLNÝ PECKY - pobyt plný zábavy a NAVÍC dítě do 12 let ZDARMA.

10 - 20 % SLEVA

Jedinečnou nabídku příjemného ubytování a možnost vychutnat si ve Wine Wellness vinné procedury s blahodárnými účinky se slevou přináší benefit od Wine Wellness Hotelu Centro v Hustopečích u Brna.

Dovolená či relax v hotelu se zaměřením na víno a vinné procedury za snížené ceny.

Více o benefitech naleznete na www.benefity-veterani.cz

V horách musíš počítat se dvěma protivníky – nepřítelem a horou

Ženisté ve skalách

Na skalním masivu Velký Rabštejn proběhl zdokonalovací lezecký výcvik, který prověřil příslušníky ženijní průzkumné jednotky. Ti musí umět pracovat ve všech klimatických podmínkách, na suchu, ve vodě, ale i v horách, které chyby neodpouští. Cílem je příprava na nenadálé situace u nás i v zahraničí.

Jeden z druhů speciální tělesné přípravy v AČR je vojenské lezení. V lezení si voják postupně osvojuje správné návyky, které mu umožňují plnit své úkoly v horském prostředí. Cílem výcviku je právě plnění zadaných úkolů v daném prostředí. Pravidelný, zdokonalovací výcvik organizuje Vojenská akademie ve spolupráci s 15. ženijním plukem. „Na útvarech vojáci procházejí základním kurzem vojenského lezení, které zabezpečují instruktoři přímo z daných útvarů. Vyškovská akademie zaštiťuje výchovu nových instruktorů za pomoci kurzů, jež navazují na základní znalosti v oboru lezení. Spolupracujeme s instruktory, kteří působí na útvarech, neboť se vzájemně obohacujeme svými zkušenostmi. Například

příslušníci záchranných rot z 15. ženijního pluku mají cenné zkušenosti z reálných záležitostí, kde i prakticky využili právě lezení. Na skalách platí, že musíme často improvizovat. V přírodě nebývají přichystaná místa pro zakotvení lan. Proto musejí vojáci při plnění úkolů znát zásady bezpečného pohybu na skalách,“ vysvětluje kpt. Jiří Pevný, vedoucí instruktor vojenského lezení, příslušník Vojenské akademie Vyškov.

Náročný scénář

Čtrnáctidenní zdokonalovací kurz, který proběhl ve Vyškově a na Velkém Rabštejně za účasti 40 vojáků z 15. ženijního pluku, připravil scénáře a situace, díky nimž si řada

z nich musela sáhnout na samé dno sil a dokázat, že jsou profesionály na svém místě. Úkol, který na ženisty čekal, byl v těžce dostupném terénu náročný, nicméně zhostit se ho bylo nejen otázkou cti, ale především pak prokázáním schopností a dovedností. Bylo třeba zřídít přístupové cesty na vrcholky skal a zabezpečit bezpečný pohyb a plnění zadaných úkolů v horském prostředí. Natažením fixních cest, spouštěním provazových žebříků a lan, propojením jednotlivých vrcholů lanovým traverzem či zavěšenou provazovou sítí byl jen zlomek činnosti ženistů. A to vše samozřejmě nejen s horolezeckou výstrojí a výbavou, ale také s útočnou puškou na zádech.

Základem je Jakub

V rámci vojenského lezení začíná výcvik na výcvikovém trenažéru Jakub, kde jsou

dokonalé podmínky k osvojení správných návyků a dobré bezpečnosti. Po zvládnutí a osvojení základních principů se lezci vydávají na skály. Tam se dostávají do situací, kdy musí umět improvizovat při stavbě cest, ale i nástrah. To vše bez ohledu na roční období. V závěru zkoušek musí kurzisté prokázat dovednosti nejen za vidu, tedy za denního světla, ale i v noci, kdy jediným zdrojem světla je svit Měsíce. Vše vede k jasnému cíli a tím je připravenost na všechny situace, které mohou nastat a na možné budoucí zahraniční nasazení. Kupříkladu v Afghánistánu, kde je hornatý terén, je využití pokročilého výcviku a ženiných dovedností, včetně průzkumu, devizou, jež může zachránit lidské životy.

Text: Michal Voska, kpt. Jan Böhm,
foto: Michal Voska

Inzerce

Velitel 22. základny vrtulníkového letectva organizuje výběr kandidátů na obsazení systemizovaných míst u jednotky představených leteckých návodčích (FAC)

Naše nabídka:

- Prestižní funkce FAC v hodnostech rotmistr/nadrotmistr a nadporučík
- Získání jedné z nejdůležitějších specializací pro operace NATO
- Dynamicky se rozvíjející profese
- Odborná příprava a výcvik v zahraničí
- Odpovídající zážemí na moderní letecké základně včetně přímé účasti na leteckém výcviku
- Výcvik ve výsadkové přípravě
- Nasazení v zahraničních operacích

Vstupní podmínky:

- VZP s minimálně 2 roky praxe u útvaru
- Předchozí služba v bojových jednotkách AČR výhodou
- Středněškolské vzdělání s maturitou pro místa v hodnostech praporčíckého sboru
- Vysokoškolské vzdělání (Bc.) pro místa v hodnostech nadporučíků
- Pokročilá znalost AJ
- Zdravotní klasifikace „A“ výsadkář
- Předpoklad pro získání BP „Tajné“
- Fyzické a psychické předpoklady
- Další vojenské dovednosti výhodou

Průběh výběru:

- Registrace uchazečů proběhne formou zaslání strukturovaných profesních životopisů (včetně kontaktních čísel na mobilní tel. a Alcatel) na adresu czechfac@army.cz nejpozději do **12. srpna 2016**.
- Uchazeči budou vyrozuměni o výsledcích prvotního výběru na základě posouzení životopisů nejpozději do 12. srpna 2016.
- Druhá část výběru je dvoudenní a proběhne **ve dnech 25. – 26. srpna 2016** u 22. zVrL Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou.
- Další podrobnosti budou uchazečům sděleny individuálně, popř. je možné se kontaktovat telefonicky na číslo Alcatel 438 521.

Zbraně zítřka: Proměna vojáků na superbojovníky

Technologie malých ručních palných zbraní se od dob první světové války příliš nezměnila. Posunout zbraně vojáků do 21. století lze pomocí takových systémů, které umožní vojákům zasahovat cíle (statické i pohyblivé) mnohem rychleji, intuitivně a na mnohem větší vzdálenosti.

Za hranici odstřelovačů

Nedávno americká firma TrackingPoint vydala „bílou knihu“ Beyond Snipers – Transforming Soldiers to Superwarriors (Za hranici odstřelovačů - Proměna vojáků na superbojovníky). Jedná se v první řadě o marketingový materiál, ale některé úvahy a fakta v textu stojí nepochybně za pozornost.

TrackingPoint vyvinula rodinu velmi přesných pěchotních zbraní PGF (Precision-Guided Firearms). Jde o pušky (útočné, pro přesnou střelbu, odstřelovací) s unikátními digitálními zaměřovači a systémy vedení palby. Voják s puškou PGF dokáže ničit cíle na několikrát větší vzdálenosti, s řádově větší pravděpodobností než voják s klasickou puškou a mířidly – a to klasickými kolidátory nebo puškohledy.

Jak PGF fungují? Střelec umístí záměrný kříž v digitální optice na cíl a označí ho tlačítkem vedle spouště. Balistický počítač vypočítá správnou dráhu střely dle řady proměnných jako vzdálenost cíle, pokles střely, Magnusův jev, Coriolisova síla, převýšení, sklon, vítr, tlak, teplota, relativní vlhkost nebo úst'ová rychlost.

Balistický počítač během okamžiku v optice zobrazí místo, kam musí střelec mířit, aby skutečně zasáhl cíl. Střelec následně zmačkně spoušť a začne přesouvat záměrný kříž na vypočítané místo v optice – k výstřelu dojde, až když je systém spokojený se všemi parametry.

Proč je tedy PGF taková revoluce oproti klasickým palným zbraním? TrackingPoint v textu zdůrazňuje, že zatímco americké letectvo a námořnictvo využívá ty nejmodernější technologie, američtí vojáci stále

používají zbraně, jejichž konstrukce (AR-15) spadá do 50. let minulého století. To je mimo jiné také důvod, proč od konce druhé světové války Spojené státy ztratily v bojích více než 60 000 vojáků pozemních sil.

Mimo schopnost vést přesnou palbu na velké vzdálenosti je zde také otázka vhodné ráže. V současné době jsou američtí vojáci „přestřeleni“ obyčejnými sovětskými AK-47, jejichž munice 7,62×39 mm má mnohem větší výkon (a větší smrtící dosah), než ráže 5,56×45 mm standardních amerických karabin M4. Dokonce i bojovníci Islámského státu používají pušky v ráži 7,62×51 mm.

Ale i americká pěchota disponuje puškami větších ráží – například upravené M14 nebo M110 (7,62×51 mm). Americké speciální jednotky pak používají HK417 a FN SCAR (SSR Mk 20) ve stejné ráži. Jedná se o pušky pro přesnou střelbu DMR (Designated Marksman Rifle) – obvykle připadá jedna DMR na jeden oddíl pěchoty americké armády (viz dále).

Plýtvání municí

Nasazení v Afghánistánu a Iráku ukázalo obrovskou neefektivnost palby z pušek

Dokument uvádí několik důvodů, proč je přesnost střelby na dlouhé vzdálenosti velmi nízká:

- Lidé obecně nedokáží zmačknout spoušť přesně v tom okamžiku, kdy je zbraň v přesné poloze vůči cíli.
- Většina vojáků nechápe zásady balistiky a nemá v akci čas provádět výpočty. Chybí také senzory, které kompenzují okolní vlivy – teplota, vlhkost, atmosférický tlak, vítr, atd.
- Málo vojáků umí nulovat a přenulovat mířidla zbraně.
- Odhad předsazení zbraně s ohledem na rychlost cíle, vzdálenost a vítr je těžké i pro nejlepší odstřelovače, natož pro vojáky s nedostatkem tréninku.
- Vojáci ztrácejí své dovednosti.
- Centrální nervová soustava člověka se pod bojovým stresem hroutí.
- Útočná puška M4 jednoduše není dostatečně přesná.

Řešení podle TrackingPoint

Firma TrackingPoint se samozřejmě chlubí svým technickým řešením i taktikou

nasazení. To ale vypadá na první pohled velmi efektivní. V roce 2014 americká armáda testovala pušku PGM v ráži .338 LM (8,6×70 mm). Vojáci postupně střelili na vzdálenost 800 až 1 300 m, s průměrnou úspěšností 95 % (91 až 100 %) na cíl lidské postavy.

Například nedávno představená opakovací puška PGM M1400 v ráži 8,6×70 mm dokáže na vzdálenost 1 300 m zasáhnout cíl pohybující se rychlostí přes 30 km/h. Od zaměření až po výstřel podle tiskových materiálů údajně uběhne průměrně pouze 2,5 sekundy.

Podle dokumentu zbraně PGF – útočné pušky, pušky pro přesnou střelbu i odstřelovací pušky nejen, že zvyšují ničivý dosah pěšáků, ale zrychlují také čas nutný k zasažení cíle. Navíc podle TrackingPoint použití PGF zkracuje čas střeleckého výcviku nových vojáků až o 90 %.

TrackingPoint v současné době nabízí pro vojáky tři zbraně. Útočnou pušku M600

v ráži 5,56×45 mm, DMR pušku M800 v ráži 7,62×51 mm a opakovací pušku M1400 v ráži 8,6×70 mm.

Voják s M600 dokáže vést účinnou palbu na cíle vzdálené až 550 m, pohybující se (příčně vůči střelci) rychlostí přes 20 km/h (87 % úspěšnost). M800 ničí cíle velikosti lidské postavy na 730 m (30 km/h, 90 %) a M1400 na téměř 1 300 m (30 km/h, 91 %). Přesnost použité optiky PGF je podle TrackingPoint 0,047 MOA.

Minulý rok dokonce TrackingPoint představila prototyp těžké odstřelovací pušky ráže 12,7 mm. Průměrně vycvičený armádní střelec údajně s pomocí PGF zaměřovače a s puškou ráže 12,7 mm zasáhne cíl lidské postavy až na vzdálenost 2 740 metrů (3000 yardů). Šlo však jen o technologický demonstrátor, a tato zbraň není předmětem našeho článku.

Příklad použití

Pěchotní družstvo americké armády se obvykle skládá z devíti vojáků – dvou čtyřčlenných týmů a velitele družstva. Velitel každého týmu a střelec je vyzbrojen M4, granátník M4 s granátometem (M203/M320) a kulometčík M240. Velitel družstva má obvykle DMR pušku M110.

V textu bílé knihy najdeme tabulku ukazující vzdálenost, na jakou výše uvedené

zbraně vykazují 90 % smrtelnost (90 % všech střel je pro člověka smrtelných) – to vše v podmínkách bojového stresu. U M4 je to údajně pouze 50 m pro statické a 40 m pro pohyblivé cíle, u M110 pak 115 m pro statické a cca 80 m pro pohyblivé cíle.

Naproti tomu M600 dokáže 90 % smrtelných zásahů zasadit na vzdálenost 470 m (pro pohyblivé cíle 430 m), M800 na 610 m (570 m) a M1400 na vzdálenost 1 100 m (1 050 m).

Podle návrhu TrackingPoint ničivost pěchotního družstva výrazně vzroste, pokud velitel družstva získá pušku M1400, velitelé týmů M800 a střelci/granátníci M600. Se zbraněmi PGF navíc mohou vojáci vést palbu na protivníka, který je v současné době zasažitelný pouze minomety nebo dělostřelectvem.

Jak ale na začátku bílá kniha připomíná, americká armáda je vysoce konzervativní a tradicionalistická organizace (dvojnásob u zbraní pěchoty). Přesvědčit velení americké armády o kvalitách PGF tak bude krajně obtížné.

Střídání generací gunshipů USAF

Rok 2016 se stane jedním z nejvýznamnějších milníků v historii ozbrojených transportních letounů označovaných obecně jako gunshipy, používaných v rámci speciálních sil US Air Force. Krátce po vyřazení posledního stroje AC-130H Spectre letectvo převzalo první zcela nový letoun AC-130J Ghost rider a současně už také představilo plány na další rozšíření jeho operačních schopností, zahrnující například i integraci laserových zbraní či malých bezpilotních letadel v roli předstunutých senzorů.

Přestože je koncept silně vyzbrojených transportních letounů určených k přímé letecké podpoře pozemních a speciálních sil již půlstoletí starý, v amerických ozbrojených silách se s jejich využitím počítá i v dalších desetiletích. V rámci vzdušných sil slouží tzv. gunshipy výhradně v jednotkách spadajících pod velitelství speciálních operací AFSOC (US Air Force Special Operations Command) na základnách Hulburt Field na Floridě a Cannon AFB v Novém Mexiku. Nicméně prakticky neustále jsou mnohé stroje v operačním nasazení také v rámci zahraničních vojenských misí.

Spectre dolétal

Všechny gunshipy USAF jsou tradičně stavěny na základě osvědčených čtyřmotorových transportních letounů řady C-130

Hercules. O jejich spolehlivosti a odolnosti mimo jiné svědčí také délka aktivní služby jednotlivých ozbrojených verzí. Například 25. května 2015 byl na základně Cannon AFB po více než 45 letech provozu z výbroje vyřazen poslední letoun verze AC-130H Spectre. Deset těchto strojů vzniklo přestavbou z transportních C-130E Hercules a modernizací starší verze AC-130E. Jejich výzbroj byla sice v průběhu doby částečně zredukována, nicméně i tak představovala značnou ničivou sílu. Osm letounů provozovaných i v tomto desetiletí disponovalo jednou upravenou houfnicí M102 ráže 105 mm a jedním kanonem Bofors L/60 ráže 40 mm, vybaveny byly pochopitelně také moderními senzory a systémem vlastní ochrany. Vzhledem k jejich stáří byla ale jejich údržba stále komplikovanější, přičemž velkou roli hrálo také namáhání draků, které je u těchto strojů

Nabíjení 105mm houfnice M102 na palubě AC-130U Spooky II

výrazně větší než u klasických transportních Herculesů. I přesto ale byl AC-130H Spectre intenzivně nasazován až do konce své služby. Například za posledních 12 let osm strojů AC-130H z výbroje 16th SOS (Special Operations Squadron) nalétalo v rámci bojových operací kolem 26 000 hodin, při nichž uskutečnily přes 6 500 misí, přičemž zlikvidovaly více než 4 600 nepřátelských bojovníků a velké množství nejrůznějších pozemních cílů.

Po vyřazení Spectre zůstal jako hlavní gunship ve výbroji USAF novější AC-130U Spooky II. Celkem 17 těchto strojů, sloužících dnes v rámci 1st SOW (Special

Operations Wing) na základně Hulburt Field, bylo od počátku 90. let minulého století do roku 2007 přestavěno z Herculesů verze C-130H. Na první pohled jde tedy o relativně „mladé“ letouny, ovšem jejich draky už dnes mají za sebou minimálně 25 let provozu. Základní výzbroj AC-130U je stejná jako v případě Spectre, tedy 105mm houfnice M102 a 40mm kanon L/60, u části strojů je doplněna ještě o 25mm pětihlavňový rotační kanon GAU-12/U Equalizer. Podstatně modernější je ale senzorové vybavení a avionika AC-130U. Základ tvoří výkonný radiolokátor AN/APQ-180 od společnosti Raytheon, který je odvozen od radaru AN/APG-70 použitého například v bojových letounech F-15E Strike Eagle. Radar dokáže detailně mapovat terén pomocí režimu SAR (Synthetic Aperture Radar) a detekovat i sledovat pohyblivé pozemní cíle díky funkci GMTI (Ground Moving Target Indicator). Samozřejmostí je rovněž elektrooptický průzkumný a zaměřovací systém FLIR (Forward Looking Infra Red), přičemž informace ze všech senzorů jsou zpracovávány střeleckým počítačem, který automaticky řídí střelbu ze všech zbraní.

Nejsilněji vyzbrojeným gunshipem USAF je nyní letoun AC-130U Spooky II.

AC-130U Spooky II po cvičném letu na základně Hulburt Field na Floridě

Nové gunshipy ve výbroji

Druhým aktivně provozovaným typem stejné kategorie ve výbroji USAF je v současnosti letoun AC-130W Stinger II, představující jakousi dočasnou verzi gunshipu. Jde o 12 strojů, jež s původním označením MC-130W Combat Spear, respektive Dragon Spear, letectvo zařadilo do výbroje v roce 2006. Letouny jsou vybaveny moderní avionikou, avšak jejich draky pocházející z transportních C-130H-2 už byly vyrobeny v letech 1987–1990. MC-130W byl původně určen ke vzdušným výsadbám speciálních jednotek a rovněž jako létající tank

schopný ve vzduchu poskytovat palivo vrtníkům a letounům. Jenže blížící se konec provozu AC-130H a s tím související snížení počtu letounů přinutily velení AFSOC vyzbrojit také tyto stroje, čímž bude překlenuto období do zavedení nové generace plnohodnotných gunshipů. Značnou inspiraci přitom USAF získalo v programu Harvest HAWK, při kterém byly transportní a tankovací letouny KC-130J z výbroje US Marine Corps vyzbrojeny přesnou protizemní municí.

Pro americké letectvo proto byla navržena velice podobná souprava označovaná jako PSP (Precision Strike Package),

kteřá umožňuje například použití protizemních řízených střel DAGR a Hellfire a pum GBU-39 SDB z vnějších křídelních závěsníků M299 a malých laserem naváděných pum GBU-44/B Viper Strike a střel Griffin z vnitřního desetinásobného vypouštěcího zařízení Gunslider, vysouvaného na otevřenou nákladovou rampu na zádi stroje. Letoun získal také hlavníovou výzbroj, a to v podobě 30mm kanonu GAU-23/A Bushmaster II. Takto upravené letouny MC-130W byly v květnu 2012 přejmenovány na AC-130W Stinger a nyní slouží především k přímé letecké podpoře vlastních speciálních jednotek ve struktuře 27th SOW na základně

Příprava munice pro 30mm kanon GAU-23/A Bushmaster II na palubě AC-130W

Cannon AFB. Velení letectva ovšem již nyní počítá s tím, že jakmile získá dostatečný počet zcela nových gunshipů, výzbroj z AC-130W demontuje a letouny přestaví zpět na původní verzi MC-130W.

Zmíněným zcela novým a v budoucnosti hlavním gunshipem US Air Force je letoun AC-130J Ghost rider, který je ovšem také určitým kompromisem proti dřívějším plánům. Letectvo totiž muselo upustit od záměru zkonstruovat úplně nový typ a místo toho vyšlo z úspěšné přestavby MC-130W na AC-130W. Jako základ nové verze AC-130J ovšem použilo tankovací a výsadkový letoun MC-130J Commando II, vycházející z typu C-130J Super Hercules a již obsahující moderní avioniku a řadu specifických systémů používaných speciálními jednotkami. V rámci snahy o snížení nákladů pak bylo rozhodnuto, že AFSOC nakoupí od výrobce pouze „holé“ letouny MC-130J a výzbroj pak do nich instaluje vlastními silami, neboť integrace modulárně uspořádaných zbraní není v zásadě příliš složitá. Přestavba prvního MC-130J byla na letecké základně Eglin AFB na Floridě zahájena na začátku ledna 2013 a na stejném místě pak došlo 31. ledna 2014 také k záletu prvního nového gunshipu, nyní již s označením AC-130J.

První dva vyrobené Ghostridery budou mít zpočátku složení výzbroje shodné se stávajícími letouny AC-130W, tedy kanon ráže 30mm střelící do boku z levé přední části trupu a přesnou inteligentní municí odpovídající soupravě PSP. Její integrace ovšem zřejmě není u nové generace Super Herculesu tak snadná, jak se zpočátku zdálo. Podle některých informací se totiž první

Pilotní prostor nového AC-130J Ghost rider.

prototyp v rámci zkoušek potýká s některými nečekanými technickými problémy, jako například s elektromagnetickými interferencemi „letadlových“ systémů a systémů pro ovládání zbraní a senzorů nebo s nedostatečnou přesností naváděné munice. Její cena, přestože jde o lehké střely a pumy, se navíc letectvu zdá být v mnoha situacích příliš vysoká, neboť jde o deseti tisíce dolarů za kus. Právě to jsou zřejmě hlavní důvody, proč loni v létě velení AFSOC poněkud překvapivě oznámilo, že proti původním plánům nakonec do letounů AC-130J Ghost rider integruje také starou, ale osvědčenou a vysoce efektivní houfnici M102 ráže 105mm, do níž jeden náboj vyjde na pouhých 400 dolarů. Houfnice budou demontovány z vyřazovaných strojů AC-130H a později také AC-130U a následně instalovány do třetího vyrobeného AC-130J, který by měl být dodán v průběhu letošního roku (posléze budou zpětně instalovány také do prvních dvou kusů).

Americké letectvo v současnosti už zahájilo přeškolení a výcvik personálu 1st Special Operations Group Detachment 2 ze základny Hulbert Field, kam byl první Ghost rider (druhý vyrobený kus) oficiálně dodán 29. července 2015. Kromě toho ale stroj čekají ještě vojskové a operační zkoušky u 413th Flight Test Squadron na základně Eglin AFB. Záměrem velitelství AFSOC je pořídit celkem 32 strojů AC-130J, které by měly v roce 2018 dosáhnout počátečních operačních schopností s tím, že v roce 2022 už nemá být službě žádný ze stávajících gunshipů.

S lasery i bezpilotními letadly

Vzhledem k tomu, že nové gunshipy zůstanou ve výzbroji několik příštích desetiletí, hledá AFSOC již nyní další způsoby, jak zvýšit jejich operační schopnosti a zvýšit

efektivitu bojového nasazení. Jedno zitelných omezení i přes moderní výzbroj a senzory stále představuje počasí, jež často znemožňuje spolehlivou identifikaci pozemních cílů. Letouny AC-130 standardně působí ve výškách kolem 7 500 metrů, kde jsou již mimo dosah většiny zbraňových systémů protivníka na zemi, ovšem zároveň jsou velice často nad vrstvou mraků, která tak protivníkovi poskytuje určitou ochranu. Letectvo proto už před časem přišlo s konceptem „Tactical Off-Board Sensor“, tedy senzorů nacházejících se „mimo palubu“ gunshipu.

Představa AFSOC je taková, že by letouny AC-130J nesly na palubě malé bezpilotní průzkumné letouny, jež by bylo možné vypouštět za letu z válcových kontejnerů a které by následně mohly sklesat pod vrstvu oblačnosti s tím, že obraz z jejich senzorů by byl přenášen na palubu gunshipu a sloužil by k přesnému zaměřování jak ka-nonové, tak i naváděné munice. Velitelství speciálních sil už iniciovalo demonstrační program, v němž začalo testovat malý bezpilotní stroj Coyote od firmy Sentinel, kterou na začátku roku 2015 koupila společnost Raytheon. Letounek o hmotnosti 5,9kg a délce 0,91m se vyznačuje sklop-ným křídlem a ocasními plochami, díky čemuž je možné jej vypouštět ze zmíněných kontejnerů (navržen byl tak, aby mohl být vypouštěn také ze zařízení pro sonobóje v letounech P-3C Orion). Coyote dosahuje vytrvalosti letu v trvání jedné hodiny, což je také minimální požadavek AFSOC.

Zda se nakonec bezpilotní letouny objeví na palubách AC-130J, bude ale záležet až na výsledcích zkoušek a také na posouzení efektivity celého konceptu. Technicky zřejmě nebude složité malé letouny vypouštět ani na dálku ovládat a sdílet obraz z jejich senzorů. Nutné ale bude vyřešit otázku jejich „návratu“, který pochopitelně nebude zpět na palubu možný. A vzhledem k tomu, že nelze počítat s tím, že v blízkosti

Zkušební let prvního prototypu nové verze AC-130J Ghost rider

nasazení budou na zemi vždy vlastní jednotky schopné stroj zajistit, respektive že na to budou mít v bojové situaci čas, jeví se jako nejpravděpodobnější varianta nechat bezpilotní stroj jednoduše havarovat a obětovat jej. Tím se ale jeho provoz může stát neúměrně nákladný, nehledě k tomu, že bude nutné zajistit jeho úplně zničení, aby se senzory a komunikační prostředky nedostaly do rukou protivníka.

Další novinkou na palubě AC-130J by se v budoucnosti mohly stát laserové zbraně. Americké ozbrojené síly se o využití výkonných laserů pokoušejí již několik desetiletí, ovšem zatím jen s minimálními úspěchy. V případě gunshipů se například ověřovala možnost integrace chemicky čerpaného jodového laseru COIL (Chemical Oxygen Iodine Laser) ATL (Advanced Tactical Laser) o výkonu 100 kW, nicméně kvůli jeho vysoké energetické náročnosti byl program zastaven. V současnosti se zájem obrací na tzv. elektrické lasery, které se stále zmenšují a je tak možné integrovat je i na menší stroje, včetně bezpilotních.

Nutno ovšem dodat, že ani v případě gunshipů se s lasery nepočítá přímo jako s ofenzivní zbraní, ale pouze pro vlastní ochranu. V první fázi by tak měly být využívány především k přímému ničení protiletadlových řízených střel, a to bez ohledu na způsob jejich navedení. Podle zveřejněných požadavků AFSOC by hmotnost celého zařízení neměla překročit 2 268kg a jeho rozměry by neměly být větší než rozměry kanonu uvnitř AC-130J. Takovým zařízením by mohl být například systém HELADS (Hight Energy Liquid Area Defence System), který už je testován pro bezpilotní letouny General Atomics Avenger, ovšem může být upraven i pro AC-130 či konvertoplány V-22 Osprey.

Kromě vlastní protiraketové ochrany by ale lasery na palubě gunshipu měly později sloužit také k ničení některých specifických pozemních cílů. Jejich výkon umožní

vážně poškodit například různá motorová vozidla, letadla na zemi, lodě či třeba komunikační prostředky a v podstatě je vyřadit trvale z provozu při minimálních vedlejších škodách (hovoří se o schopnosti „vypálit“ do těchto cílů otvor o velikosti nápojové plechovky). Lasery by tak měly najít využití jako jedna z tzv. nesmrtících zbraní – s jejich použitím proti živé síle se s ohledem na mezinárodní úmluvy nepočítá. O tom, že operační nasazení laserů se již blíží, svědčí i prohlášení některých velitelů AFSOC, kteří by chtěli mít tyto zbraně na palubách gunshipů již kolem roku 2020. Za účelem jejich zkoušek už proto byly vyčleněny některé starší AC-130 určené původně k vyřazení, na nichž budou nové systémy důkladně testovány.

Text: Tomáš Soušek, foto: USAF, Raytheon

Inzerce

POHOTOVOSTNÍ ODDĚLENÍ VELITELSTVÍ VOJENSKÉ POLICIE TÁBOR

POŘÁDÁ

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

NA POZICE

SPECIALISTA ZÁSAHU – ROTNÝ
VELITEL ZÁSAHOVÉ SKUPINY – NADPORUČÍK

TERMÍN VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ
18. 7. – 22. 7. 2016

MÍSTO: STARÁ BOLESLAV
PODÁNÍ PŘÍHLÁŠEK: DO 8. 7. 2016

INFORMACE: PERSPR VELVP TÁBOR, ALK. 973 303 329, MOB. 725 182 243

Zaměřili jsme se na nejzajímavější exponáty mezinárodního veletrhu obranné techniky IDEB 2016

EVA, DIANA a ty další

V polovině května se v Bratislavě konal již šestý ročník Mezinárodního veletrhu obranné techniky IDEB. Za Ministerstvo obrany ČR a Armádu České republiky ho navštívil náměstek ministra obrany pro řízení sekce vyzbrojování a akvizic Daniel Koštoval a náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Josef Bečvář.

Tématem letošní expozice Ministerstva obrany ČR a Armády České republiky na tomto veletrhu bylo nasazení našich vojáků v zahraničí a spolupráce s armádami členských států NATO a Evropské unie. Autorem návrhu byl odbor prezentační a produkční VHÚ Praha. „Expozici jsme vytvořili na dvě stě padesátí metrech čtverečních. Motívem byl jednotný vizuální styl Ministerstva obrany, který se používá například na úředních tiskopisech či vizitkách. Jeho základním prvkem je červenomodrá linka na bílém poli,“ vysvětlil nám vedoucí grafického oddělení Jiří Král.

Se svojí technikou se zde prezentoval 25. protiletadlový raketový pluk ze Strakonice. Návštěvníci mohli vidět modul V-SHORAD (Very Short Range Air Defence), který je moderním a účinným systémem určeným k ochraně pozemních jednotek. Tvoří výzbroj úkolového uskupení protiletadlové raketové čtyři, případně protiletadlové raketové baterie pozemní protivzdušné obrany.

Technika ze Strakonice

Strakoničáci zde představili nový typ nákladního automobilu Tatra 810-V-P-MBS, který rozšířil jejich vozový park teprve nedávno. Vznikl přestavbou stávajícího vozidla T 810-V na vozidlo s plně pancéřovanou kabinou T 810-V-P a implementací modulárního balistického systému ochrany na nástavbu vozidla. Slouží k přepravě protiletadlového družstva, jejich výstroje, výzbroje a protiletadlového kompletu RBS-70 s nezbytnou výbavou a příslušenstvím (i ten byl součástí expozice). Pancéřovaná kabina výrazně zvýšila ochranu obsluhy.

Součástí expozice byly i prvky pasivního i aktivního průzkumu vzdušného prostoru modulu V-SHORAD radiolokační číslo RE-VISOR a aparatura vzdušného pozorovatele. Vše doplňoval terminál palebného prvku, který slouží pro připojení do systému velení a řízení pozemní protivzdušné obrany a protiletadlové družstvo ho využívá k řízení palby.

Ceny Grand Prix

Výrobci se na IDEB prezentovali některými exponáty nejen ve slovenské premiéře. A právě ty se staly největšími favority na pravidelně vyhlašovanou cenu tohoto

veletrhu Grand Prix. V jednotlivých kategoriích ji získala dálkově ovládaná zbraňová stanice Glaudius Dual, obrněné vozidlo Aligator 4x4 Master II, automobil MAN T6S 41.440 8x8 BB TT-30MIL, velitelský kontejner Command Shelter (COS), širokopásmový rádiový směrovač B2R a nosič plátů Démon.

Kolový obrněný automobil Aligator 4x4 Master II byl slavnostně odhalen první den mezinárodního veletrhu. Vozidlo je součástí výzbroje slovenské armády již od druhé poloviny devadesátých let minulého století. Verze, kterou výrobce představil při její premiéře na letošním Mezinárodním veletrhu obranné techniky

IDEB, se zásadním způsobem liší od svých předchůdců. A to nejen vahou (dosahuje dvanáct tun), ale i velikostí a především variabilitou. Jen pro srovnání, délka vozidla se prodloužila o více než jeden metr, přepravní kapacita se zvýšila ze čtyř na devět až deset osob a nosnost dosahuje namísto sedmi set padesátí kilogramů více než tři tuny.

Jednu z cen Grand Prix si odnesl nosič plátů Démon od českého výrobce Fenix Protektor z Nového Knínu. „Váha samotného nosiče je okolo šesti set gramů. Do poslední chvíle jsme nevěděli, zda ho zde budeme vystavovat. Takže další parametry zveřejníme až dodatečně. Má velice variabilní využití. Na jeho vývoji jsme spolupracovali s 601. skupinou speciálních sil,“ vysvětlila nám Jitka Zelená.

Zaujalo i bez ocenění

Mnohé další zbrojní exponáty se těšily pozornosti odborné veřejnosti. A to

nehledě na to, že žádné ocenění nezískaly. Jednalo se například o náhlavní soupravy M 10 a M 10A či komplexní souprava proti odposlechům T-GORILLA.

Za zmínku stojí také mladší sestra samohybné kanonové houfnice ZUZANA 2 houfnice EVA, která měla na IDEB slovenskou premiéru. Jednalo se o odlehčenou a konstrukčně zjednodušenou verzi houfnice

ZUZANA 2 ráže 155 mm využívající podvozek Tatra v konfiguraci 6x6. Hmotnost houfnice je zhruba dvacet tun. Houfnice je vybavena lehce pancéřovanou kabinou, která má chránit obsluhu. Houfnice má v zásobníku automatického nabíjení dvanáct dělostřeleckých granátů a dvanáct prachových nábojek. Automatické nabíjení umožňuje pět výstřelů za minutu, anebo dvanáct výstřelů za tři minuty.

Do stejné kategorie patří další tahák zbrojního veletrhu samohybná houfnice DIANA, rovněž ráže 155 mm. Ta byla vyvinuta na základě memoranda, v němž se státy NATO dohodly rozvíjet standardizaci, racionalizaci a vyměnitelnost prvků houfnic této alianční ráže. Na vývoji houfnice se kromě slovenských firem Konštruktura Defence a ZTS Špeciál podílela také polská firma Bumar Labedy, která dodala pásový podvozek UPG-NG. Ten byl původně projektován pro polské samohybné houfnice Krab. Věž je pak převzatá ze slovenské samohybné houfnice ZUZANA 2. Nabíjení je automatické a věž dokáže vést na cíle nepřímou i přímou palbu. Pro přímou palbu je věž vybavena televizní a termovizní kamerou a laserovým dálkoměrem. Pro nepřímou palbu má tento zbraňový komplet k dispozici inerciální navigační systém a radarový měřič ústové rychlosti. Palubní střelecký počítač dokáže pracovat s digitálními mapami.

Munice ráže 155 mm je uložena v dopravnících, které mají kapacitu 40 střel a 40 prachových náplní okamžitě připravených

ke střelbě. Vozidlo celkově převáží 80 kusů munice. Lůžka v dopravníku jsou univerzální pro všechny v současnosti zavedené střely a náplně. Je do nich možné uložit a automaticky nabít nové typy střel s délkou až 1 000 mm. Dopravník je také vybaven zařízením pro automatické časování elektronických zapalovačů. Maximální dostřel při nepřímé palbě je více než 41 kilometrů.

Umocněný význam veletrhu

„Význam těchto mezinárodních veletrhů obranné techniky umocňuje současná bezpečnostní situace a případné hrozby z ní vyplývající. Smysl podobných veletrhů vidím i v tom, že jak Armáda České republiky, tak i Ozbrojené síly Slovenské republiky čekají významné vyzbrojovací projekty týkající se jak pozemního vojska, tak i letectva. Určitě je dobré vyměnit si informace, kudy půjdeme, a pokud to bude možné, tak i najít společné platformy,“ upozornil při této příležitosti armádní generál Josef Bečvář.

Součástí mezinárodního veletrhu byly i dynamické ukázky a interaktivní program spočívající především v besedách s vojenskými profesionály – účastníky zahraničních misí, sportovci Armádního sportovního centra Dukla a vystoupení Vojenského uměleckého souboru Ondráš. Samostatnou kapitolu představovala 6. mezinárodní vědecká konference o vojenských a speciálních technologiích. Pod záštitou náčelníka Generálního štábu OSSR generála Milana Maxima ji organizovala Trenčínská univerzita Alexandra Dubčeka.

Podrobněji se zajímavým exponátům z mezinárodního veletrhu IDEB budeme věnovat v příštích číslech A reportu.

Zástupce České republiky poprvé předsedá panelu Organizace pro vědu a technologie NATO

Studie NATO pod vedením ČR

Vytvářet podmínky pro kooperativní výzkum, výměnu informací a rozvoj vědy a technologií mezi členskými zeměmi Aliance v oblasti obrany a bezpečnosti – to je hlavní poslání panelu Systémových studií a analýz (SAS) Organizace pro vědu a technologie NATO. Poprvé od našeho vstupu do Severoatlantické aliance mu předsedá, v říjnu loňského roku zvolený, čech – Pavel Zůna, analytik Vojenského technického ústavu s. p. (VTÚ). Předsednictví se ujal v dubnu 2016 na jarním zasedání v Tallinnu.

Organizace pro vědu a technologie NATO (STO) byla zřízena spojením Organizace pro vědu a technologie NATO a Centra pro podmořský výzkum NATO v roce 2012 jako podpůrná organizace vrcholným orgánům NATO při řízení rozvoje schopností Aliance a jako platforma pro společnou realizaci projektů obranného výzkumu, vývoje a inovací. V letošním roce STO eviduje více jak 350 společných probíhajících výzkumných aktivit.

Česká republika patří k neaktivnějším

Dostat se do čela takové prestižní funkce není jednoduchá záležitost. „Samozřejmě to není jen moje zásluha,“ říká skromně Pavel Zůna. „Je to výsledek úsilí a práce celé komunity řídicích pracovníků, vědců a vývojových pracovníků v oblasti obranného a bezpečnostního výzkumu.“

Česká republika patří v Organizaci pro vědu a technologie mezi neaktivnější malé členské země NATO. Bez cílevědomého a aktivního zapojení výzkumných státních podniků, Univerzity obrany a dalších výzkumných institucí resortu obrany bychom podporu ostatních členských zemí NATO nezískali.

„Pokud jde o samotný panel SAS, tak volba českého zástupce na pozici předsedy je především vyjádřením uznání aktivního působení České republiky v tomto panelu a podpory, které se mu dostává ze strany Ministerstva obrany ČR, Sekce obranné politiky a strategie, Sekce průmyslové spolupráce a řízení organizací a Distribučního a informačního střediska NATO při VTÚ s. p.

Předsedou ze dne na den? Neexistuje!

Stát se předsedou panelu není možné ze dne na den. Potřebné jsou hluboké znalosti nejen o fungování panelu, ale i celého STO. „V panelu působím už od roku 2010 a poslední dva roky jsem byl zástupcem předsedy panelu SAS,“ konstatuje Pavel Zůna.

Výzkumné aktivity v rámci Aliance probíhají trochu odlišně než v běžných výzkumných organizacích. „Probíhá to tak, že členská země nebo orgán NATO představí svůj záměr nebo požadavek obranného výzkumu a ostatní členské země se do aktivity zapojí dle svého uvážení,“ vysvětluje Zůna. „Pokud například Belgie navrhne v rámci panelu SAS záměr projektu, který koresponduje s cíli obranného výzkumu, vývoje a inovací České republiky, a jestliže máme příslušné odborné kapacity, tak se můžeme do projektu zapojit. Nejenže v rámci NATO tak získáme vyšší vědecký potenciál pro řešení problémů, ale prakticky sdružíme národní prostředky více zemí.“

Alianční projektové týmy

Projektové týmy řeší například trendy vývoje pokročilých technologií a jejich dopad na vojenství, analýzu a modelování akvizčních programů, modely analýzy rizik akvizic, modely analytické podpory pro sběr a zpracování dat v operacích apod.

„Už v roce 2010 byla publikována studie Společné operace 2030, která je v rámci

NATO využívána dodnes,“ připomíná Pavel Zůna. „Studie už tehdy analyzovala budoucí možné scénáře použití sil NATO do roku 2030 a její projektový tým za svoji práci obdržel ocenění za vědecký přínos pro zajišťování obrany v rámci NATO. Členy tohoto úspěšného týmu byli tehdy podplukovník Ivo Pikner z Univerzity obrany a Miroslav Švejda ze Sekce obranné politiky a strategie.“

Vytvářet podmínky pro spolupráci

Stanout v čele takto významné podpůrné organizace pro vrcholné orgány NATO nicméně není jen o výzkumných projektech, ale zahrnuje to v sobě především mnoho řídicí práce. „Vedení panelu neřídí výzkumné aktivity, ale vytváří především podmínky pro spolupráci mezi členskými zeměmi a orgány NATO,“ vysvětluje Pavel Zůna. „Zároveň také odpovídá za organizaci vlastních jednání panelu, administrativní podporu a organizaci plánu výzkumných aktivit nebo koordinaci aktivit mezi jednotlivými panely.“

Text: Jana Deckerová, foto: archiv Pavla Zůny

Čáslavští vojáci se dokáží postarat nejen o vzdušný prostor

Dětské skupiny

Novinka v péči o předškoláky umožňuje zřizovatelům, zejména firmám, ale i státním institucím postarat se o ty nejmenší. Na začátku května začala fungovat na 21. základně taktického letectva v Čáslavi dětská skupina. Je určena až pro 24 dětí ve věku od dvou let do doby, kdy jsou přijaty k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole.

Slavnostní otevření se konalo za účasti manželky prezidenta republiky Ivery Zemanové, která spolu s velitelem čáslavské základny plukovníkem Petrem Hromkem přestříhla pásku a symbolicky tak zahájila provoz dětské skupiny. Ta jako první navazuje na pilotní projekt Agentury profesního rozvoje a podpory aktivit MO, jenž byl začátkem roku 2014 završen otevřením dětské skupiny v Praze 6. „Služba péče o předškolní děti se osvědčila, proto plníme slib, že se dětské skupiny otevrou ve vybraných vojenských posádkových městech,“ uvedl již dříve ministr obrany Martin Stropnický.

Školky jsou vytížené, proto dětské skupiny

Cílem dětských skupin resortu obrany je podpora péče o zaměstnance, konkrétně

jejich profesního, rodinného a osobního života, a to postupným zřizováním a provozováním dětských skupin ve vybraných posádkách a dislokačních místech. Kritéria jsou přísná, například poptávka po této službě ze strany zaměstnanců musí dlouhodobě výrazným způsobem převyšovat kapacitu existujících předškolních zařízení jiných poskytovatelů. „My jsme se snažili vyjít vstříc zaměstnancům letiště. Víme, že v okolí jsou školky plně vytížené. Provozováním dětské skupiny navíc našim lidem umožníme rychlejší návrat do pracovního procesu z rodičovské dovolené,“ říká velitel základny plukovník Petr Hromek.

svědčí o tom, že dětská skupina v posádce Čáslav má své opodstatnění.

Slibná budoucnost

Ministerstvo obrany na zřízení dětské skupiny a její provoz po dobu 24 měsíců čerpá příspěvek Evropského sociálního fondu z Operačního programu Zaměstnanost, který činí 85% (4 745 983,50 Kč). Ze zmiňovaného fondu získalo ministerstvo podporu i na zřízení dětských skupin ve Staré Boleslavi a v Praze 6. Podobnou podporu by mohly získat dětské skupiny i v dalších posádkách, např. Bechyni. Podmínky pro zřízení jsou podstatně jednodušší, než při zřízení klasické dětské školky. Důležité je splnění hygienických norem, tedy vhodných prostor a dostatečného počtu personálu vzhledem k počtu dětí ve skupině. Dá se očekávat, že další skupiny budou postupně vznikat i u dalších posádek, čímž se značně ulehčí péče o děti vojáků a sníží čas potřebný na dojíždění do mnohdy vzdálených školek.

Projekt podpořila evropská dotace

„V Čáslavi je školka s pěti dislokačními místy. Na základě průzkumu víme, že 30 dětí v Čáslavi není každoročně přijato do předškolního zařízení,“ uvádí zástupce náčelníka štábu základny podplukovník Peter Hatala, který se skoro dva roky podílel na realizaci projektu. „Kapacita naší dětské skupiny je až 24 dětí, my máme ke dni otevření již 22 míst obsazených,“ dodává podplukovník Hatala. Základna má okolo tisícovky zaměstnanců, kteří mají v součtu přibližně 300 dětí ve věku 2 až 5 let, což

Autor: kpt. Tomáš Maruščák, Michal Voska, foto: kpt. Maxim Švancara

Firma, která pracuje více než sto let s leteckými motory

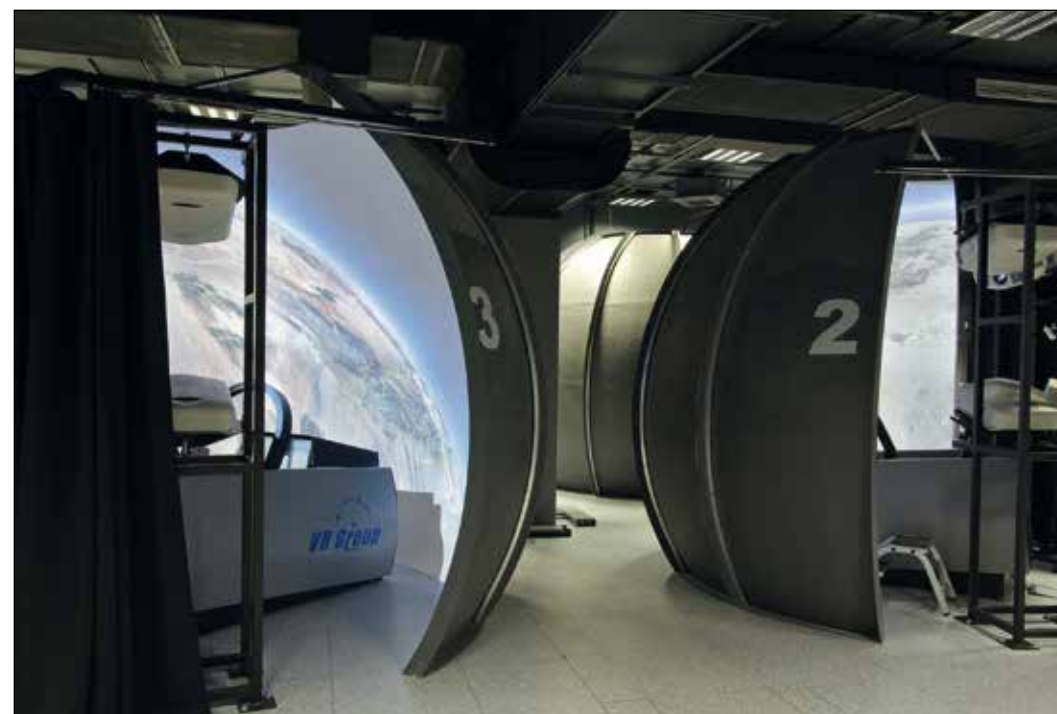

V následujícím seriálu vám představíme státní podniky a příspěvkové organizace, které řídí resort Ministerstva obrany. Jako první se podíváme na podnik, jenž je v poslední době spojen zejména s vrtulníky řady Mi. Oprava či údržba armádní letecké techniky však není jedinou náplní činnosti LOM PRAHA, s. p.

Historické kořeny LOM Praha, s. p., jsou spojeny s firmou Breitfeld-Daněk, která v roce 1915 v Karlíně zahájila výrobu leteckých pístových motorů typu Hiero a jako jediná na našem území tak v té době sériově vyráběla letecké motory. Rostoucí firma se postupně začlenila do Českomoravských strojůren a v roce 1927 se stala součástí koncernu Českomoravská-Kolben-Daněk. Část výroby a oprav leteckého oddělení ČKD Praga byla následně v roce 1942 přesunuta z Libně do nově vybudovaných objektů v Malešicích, které se jako jediné zachovaly po druhé světové válce a staly se základem dnešního podniku. V roce 1954 se podnik osamostatnil a přešel pod správu Ministerstva národní obrany. Skladba produktového portfolia se měnila a byla vždy odrazem typů letecké techniky provozovaných ve státních ozbrojených silách. V podniku se opravovaly především motory letounů řady L-29/39, MiG, Suchoj a vrtulníků Mi-4, později pohonné jednotky vrtulníků řady Mi. Součástí výroby vždy zůstávaly opravy a později produkce konstrukčně unikátních pístových motorů, které už přes 20 let pohánějí letouny Zlín Z-142CAF, na nichž postupují základní letecký výcvik všichni piloti

Motor TV-3 v Opravnách v Malešicích

Letecký simulátor v Taktickém simulačním centru

AČR. S účinností od 1. 7. 1989 byl zřízen státní podnik Letecké opravy Malešice a od roku 2003 se stal nástupnickou organizací Leteckých oprav Kbely, s. p., a příspěvkové organizace VTÚL a PVO, jejichž tradice byla rovněž úzce spojena s rozvojem českého letectví. O rok později podnik rozšířil nabídku svých služeb o výcvik leteckého personálu Armády ČR v nově vytvořeném Centru leteckého výcviku v Pardubicích. Dceřiná společnost VR Group, a. s., se

A fakta

Podnik, jehož historie sahá do roku 1915, v současnosti zaměstnává okolo 850 zaměstnanců. Vedle pražských opravárenských a dílenských divízií (Malešice, Kbely) najdeme jeho provozovny ve Staré Boleslavi, kde se nachází testovací stanice agregátů, či na pardubickém letišti, kde se nachází Centrum leteckého výcviku. V minulém roce podnik hospodařil s kladným výsledkem před zdaněním ve výši 42,6 mil. Kč. V porovnání s rokem 2014 je to zlepšení o 45%. Výkony podniku převyšují úroveň 1,2 mld. Kč. Podnik hospodaří s majetkem v celkové hodnotě 2,5 mld. Kč.

věnuje vývoji leteckých a pozemních taktických simulátorů a simulačních technologií. Hlavním předmětem činnosti podniku je zajišťování životního cyklu letecké techniky. Vedle zmíněných servisních prací či generálních oprav armádní letecké techniky hraje podnik velkou roli v modernizaci českých vzdušných sil. Loni v dubnu tak například mohl ministr obrany Martin Stropnický převzít pro českou armádu modernizované vrtulníky Mi-171Š. Činnost podniku však není striktně omezena jen na českou armádu a seřizování, opravu, údržbu, generální opravy a testování leteckých pístových motorů nabízí i civilním zákazníkům.

Co vše se opravuje

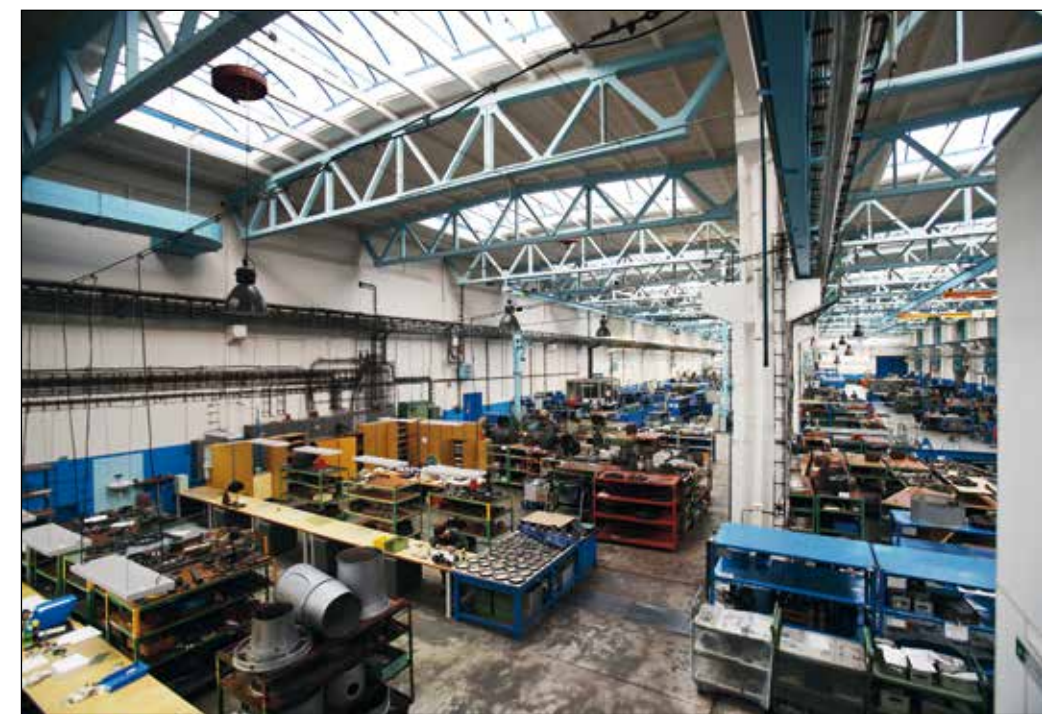
Hlavním předmětem činnosti LOM Praha jsou údržby, opravy, generální opravy

MT/V/VM/VMA a startovací jednotky AiI-9V) a cvičných proudových letadel L-39 Albatros (Progres Ivčenko AiI-25TL). Letecká technika se opravuje po přesně daném počtu odlétaných hodin nebo určitém čase, kdy je třeba podrobit ji předepsané technické kontrole. Jednou za čas je pak nutná komplexní generální oprava. Například generální oprava vrtulníku Mi-17 se provádí po 1 000 odlétaných hodinách (dle verze) nebo deseti letech. Během generální opravy se doslova rozebere celý vrtulník a pečlivě se prověří jeho jednotlivé díly a systémy. Předepsaný postup pro provádění oprav je jasně určen výrobcem. Zvláště velký důraz se v případě vrtulníků klade na motory a na tzv. reduktor, což je převodová skříň, zajišťující přenos krouticího momentu motoru na hlavní a vyrovnávací (ocasní) rotor. Svět letectví je svět certifikátů, a proto lze

se díky rozsáhlé sbírce certifikátů pyšnit světově unikátním postavením. Na rozdíl od jiných firem dokáže provést kompletní generální opravu nebo modernizaci vrtulníků Mi-17/171/24/35.

Nejen opravy, ale i letecký výcvik

Opominout nelze ani Taktické simulační centrum, které bylo vybudováno v rámci Centra leteckého výcviku v Pardubicích v roce 2011. Piloti Armády České republiky tak mají v Pardubicích zajištěn kompletní výcvik. Cvičí tam ale i příslušníci letectva ze spojeneckých či partnerských armád. „Schopnosti našeho Centra leteckého výcviku budou využívány i v rámci MATC (Multinational Aviation Training Center). Jakmile se podepíší první mezinárodní dohody o porozumění, jsme připraveni zahájit výcvik na vrtulnících i letounech pro naše alianční partnery. Společný výcvik pilotů tak přinese synergické efekty pro zúčastněné,” uvedl k projektu ředitel podniku Roman Planička. Mezi další stávající významné projekty patří také záchrana zcela unikátního souboru historických budov areálu bývalé firmy AERO, nacházejících se na letišti Praha – Letňany a nazývaných Stará Aerovka.

Oprava motoru a reduktoru v Malešicích

při příchodu do dílenských prostor podniku spatřit „nejdražší stěnu“ LOM Praha, kde visí řada certifikátů od jednotlivých leteckých výrobců i leteckých autorit, domácích i zahraničních, které podniku povolují provádět servisní, vývojové i výcvikové práce. Nalezneme zde certifikace od konstrukční kanceláře výrobce vrtulníků Mil, výrobce motorů Klimov i Motor Sich, dále pak certifikáty ruských a českých leteckých autorit, ale také i certifikát NATO „Secret“. Podnik

Uvedený soubor budov byl 21. listopadu 2011 Ministerstvem kultury ČR prohlášen za nemovitou kulturní památku. Ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem zde letos, díky grantu z EHP a Norských fondů ve výši 22,8 mil. Kč, vzniká unikátní muzejní komplex.

Text: Michal Voska, Viktor Meca,
foto: autor, LOM Praha s. p.

Tip na prázdniny

Dokonale vyzbrojená PEVNOST

V katastrálním území vinařské obce Chvalovice u Znojma na jižní Moravě se nachází v dnešní době ojediněle zachovalý unikát – prvorepublikový pěchotní srub, zrekonstruovaný po 2. světové válce do dnešní podoby. Má krycí název „Zatáčka“ a v původních plánech Ředitelství opevňovacích prací je označen MJ-S 4. Jedná se o hlavního a typického představitele těžkého opevnění budovaného v letech 1935–1938 v Československu – dvoukřídly, oboustranný, dvouzvonový a dvoupatrový objekt. Vybíjen byl ve dnech 12. – 17. září 1938 stavební firmou Konstruktiva, a. s., Praha II a spotřebovalo se zde 1 430 m³ betonu a 120 tun armovacího železa. Při váze 1 m³ pevnostního železobetonu 2 400 kg vychází přibližná hmotnost celého objektu bez zvonnů na 3 432 tun. Vnější stěny mají tloušťku 100–225 cm, stropní deska pak 200 cm. Pěchotní srub měl odolávat zásahům dělostřeleckých granátů do ráže 24 cm, jedná se tedy o objekt vybudovaný ve II. stupni odolnosti ze čtyřstupňové klasifikace. Po celkovém dokončení měl být vyzbrojen dvěma protitankovými kanóny vz. 36 ráže 47 mm spřaženými s těžkým kulometem vz. 37 ráže 7,92 mm, dále dvěma dvojčaty těžkých kulometů stejného vzoru a šesti lehkými kulomety vz. 26 ráže 7,92 mm. Připraven k obraně jižní hranice Československa však po zářiové mobilizaci v roce 1938

ještě nebyl. Po 2. světové válce byl stavebně dokončen znojemskou firmou Ing. Růžička. V roce 1949 byly osazeny nové pancéřové zvony, vyrobené ve Vítkovických železárnách v Ostravě a v roce 1959 byl vyzbrojen novými pevnostními kanóny ráže 85 mm. Pěchotní srub se nacházel v oblasti „železné opony“ a měl charakter utajení „přísně tajné“. Armáda objekt využívala až do roku 1999, kdy byly kanóny vojenskými zbrojaři z Jaroměře demontovány a odvezeny do vojenských skladů v Novém Jičíně. Od roku 2000 začala postupná devastace, kdy fandové vojenské historie a různí neochotníci začali bunkry vykrádat a odvážet zachovalé původní vybavení na svoje oprávněné pěchotní sruby.

V roce 2008 začal Stanislav Salajka s Rostou Adamem a jeho otcem poškozený pěchotní srub rekonstruovat. O rok později se jim podařilo zakoupit původní pevnostní kanón z jižní Moravy, který namontovali do pravé střelecké místnosti. Byl to prvotní impuls jejich snahy vrátit objekt do autentické podoby. V roce 2010 založili klub vojenské historie ROTO (rota osádek těžkého opevnění) Chvalovice. Ve dnech 8. a 9. května 2010 uspořádali první dny otevřených dveří pro veřejnost. O pět let později se jim podařilo zrekonstruovat nový kabát objektu, připomínající jeho vzhled v 60. letech. Aby všemu zdárnému úsilí nebyl konec,

daří se zajistit další původní pevnostní kanón, navíc přesně ten, který zde byl osazen před rokem 1999. Letos počátkem května ho přivezl nákladní automobil na pěchotní srub „Zatáčka“. Pro skupinu šesti nadšenců bylo pak otázkou pouhých tří hodin, aby pevnostní kanón namontovali do levé střelecké místnosti objektu. Tím však jejich práce nekončí. V plánu mají ještě dokončení opravy umývárny, výrobu závory prvních protiplynových dveří a 3 kusů 1 000 litrových nádrží na vodu.

Jestliže se budete pohybovat o prázdninových měsících na jižní Moravě v oblasti Znojemska, nezapomeňte navštívit pevnostní unikát, vyzbrojený dvěma pevnostními kanóny, těžkými a lehkými kulomety a dalšími původními zbraněmi z 60. let minulého století. Otevřeno je od 1. do 17. července a od 30. července do 14. srpna. Bližší informace o objektu najdete v odkaze: <http://www.mj-s4.cz/otevreni2016.php?lang=cs>

Text a foto: Bohuslav Vlček

recenze

Jesús Hernández

Operace Valkýra

Atentát na Hitlera z 20. července 1944 byl velkým úspěchem a paradoxně i hlavním selháním hnutí odporu proti nacistickému režimu. Bomba, která explodovala onoho dne ve Vůdcově hlavním stanu a měla na místě ukončit diktátorův život, představovala vyvrcholení nekonečné série snah, jež začaly před více než desetiletím a jejichž cílem bylo zbavit Německo nacistické noční můry. Je těžké si představit atmosféru teroru, prostupující za nacistu každodenní život. Ale i v tomto dusivém prostředí útlatu, kde mohl být kdokoli předhozen represivnímu aparátu režimu, byli lidé ochotni proti němu vystoupit. V tomto případě však David nemohl Goliáše porazit. Silnější podle logiky vládl nad slabším. Kromě oněch nejistých hodin, které následovaly po atentátu z 20. července 1944, nebyla nikdy Hitlerova moc skutečně ohrožena.

Za zmínku stojí i filmová podoba režiséra Bryana Singera Valkýra s Tomem Cruisem v hlavní roli, která se opírá o historické skutečnosti, jež jsou též uvedeny v této knize.

Počet stran: 340,
vydalo Nakladatelství JOTA

Text: Michal Voska, foto: Nakladatelství JOTA

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete pět rozdílů na fotografii kolového obrněného transportéru Pandur ve zdravotnické verzi?

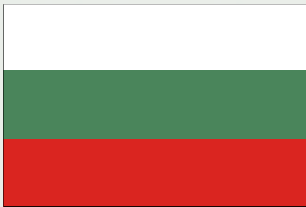
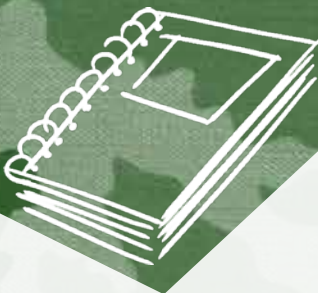
Nákup víceúčelových kolových obrněných transportérů Pandur II pro potřeby Armády České republiky schválila vláda v roce 2010. O dva roky později dostala naše armáda i zdravotnickou verzi. Kolový obrněný transportér – zdravotnický je podle technické specifikace určen pro polní zdravotnickou službu jako součást odsunových kapacit zejména na nejnižším zdravotnickém stupni. Musí zabezpečit rychlý a bezpečný odsun raněných a nemocných na vyšší zdravotnické etapy a umožňovat poskytnutí rychlé a účinné první pomoci v polních podmínkách. Transportér poskytuje ochranu proti pancéřovým střelám ráže 7,62 až 14,5 mm. Podvozek a podlaha vozidla zabezpečují ochranu osádky proti tlakem aktivované explozi o hmotnosti thaviny 8 kg (tlaková protitanková mina) pod některým kolem, tj. na úrovni hladiny

3a podle STANAG 4569. Osádku tvoří velitel, zdravotník a řidič. Ten plní zároveň funkci sběrače raněných, anebo obsluhy nabíjecího soustrojí. Uvnitř transportéru je standardní vybavení jako v běžné sanitě včetně čtyř lehátek. Obrněnec je předurčen jako evakuační vozidlo pro čtyři ležící vojáky. V krajním případě je do něj možné umístit i osm sedících zraněných, případně kombinaci ležících a sedících raněných. Vždy ale v poměru dva sedící ku jednomu ležícímu. Během přepravy je osádka schopna poskytnout pomoc jednomu akutnímu pacientovi. Termovizní kamera umožňuje veliteli vozidla vyhledávat zraněné vojáky i v noci a za nepříznivých klimatických podmínek.

Připravil: Michal Voska a Vladimír Marek,
foto: Martin Koller

Rozdíly: osvětlení, kříd, vlnka vpředu, kolo a voják v pozadí

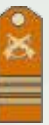

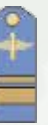
Bulharsko

Bulharsko (oficiální název Bulharská republika) je stát v jihovýchodní Evropě rozprostírající se na balkánském poloostrově. Vznik první bulharské říše je datován rokem 681, ta však neměla dlouhého trvání, protože již v 10. století ji pohltila Byzantská říše. Vznik samostatného Bulharska je spojován se získáním nezávislosti na Osmanské říši dne 22. září roku 1908. V tomto procesu a v následné obraně suverenity sehrála rozhodující roli Bulharská armáda. Během první světové války bojovalo Bulharsko na straně Ústředních mocností. Vedla ho k tomu snaha získat území Makedonie. Po kapitulaci byla Bulharská armáda redukována na pouhých dvacet tisíc mužů. Nesměla mít námořnictvo ani dělostřelectvo. Ve druhé světové válce bojovalo Bulharsko na straně Německa. Opět především z důvodu snahy získat Makedonii. Po skončení druhé světové války se Bulharsko stalo součástí východního bloku a mělo jednu z nejpočetnějších armád na počet obyvatel na světě.

Bulharsko má 8 650 000 obyvatel. Hlavním městem je Sofie, kde v současnosti žije přes 1 250 000 obyvatel. Celková rozloha státu činí 110 994 kilometrů čtverečních. V čele Bulharska, které uplatňuje systém parlamentní demokracie, stojí prezident, který je volený přímou volbou na pět let. V čele vlády je premiér a zákonodárným sborem je jednokomorové Lidové shromáždění s 240 poslanci volenými na čtyři roky.

Bulharsko je od roku 2004 členem Severoatlantické aliance a od 1. ledna 2007 také členem Evropské unie. Bulharská armáda (oficiální název) se dělí na pozemní síly, vzdušné síly a námořnictvo. Vrchním velitelem je prezident. Patronem Bulharské armády je svatý Jiří. Jeho svátek je dnem armády a národním svátkem. Bulharská armáda je od roku 2007, kdy byla zrušena vojenská základní služba, plně profesionální. V posledních letech prošla reorganizací spojenou se snižováním početních stavů. V současné době má necelých pětatřicet tisíc vojáků. Z toho nejpočetnější je pozemní vojsko. Jeho základ tvoří 61. mechanizovaná brigáda a 4. dělostřelecký pluk. Námořnictvo má necelé čtyři tisíce a letectvo více než osm tisíc příslušníků.

	OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR6	OR7	OR8	OR9	
	 private	BEZ HODNOSTI	BEZ HODNOSTI	 corporal	 sergeant second class	 sergeant	 sergeant first class	 chief petty officer	 warrant officer	
OF1	OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9	OF10	
 second lieutenant	 first lieutenant	 captain	 major	 lieutenant colonel	 colonel	 brigadier general	 major general	 lieutenant general	 general	BEZ HODNOSTI

	OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR6	OR7	OR8	OR9	
	 private	BEZ HODNOSTI	BEZ HODNOSTI	 corporal	 sergeant second class	 sergeant	 sergeant first class	 chief petty officer	 warrant officer	
OF1	OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9	OF10	
 second lieutenant	 first lieutenant	 captain	 major	 lieutenant colonel	 colonel	 brigadier general	 major general	 lieutenant general	 general	BEZ HODNOSTI

	OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR6	OR7	OR8	OR9	
	 sailor	BEZ HODNOSTI	BEZ HODNOSTI	 sailor first class	 petty officer 2 nd class	 petty officer 1 st class	 sergeant first class	 chief petty officer	 warrant officer	
OF1	OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9	OF10	
 second lieutenant	 first lieutenant	 lieutenant	 lieutenant commander	 commander	 captain	 brigadier admiral	 rear admiral	 vice-admiral	 admiral	BEZ HODNOSTI

Interní komunikační portál

www.ikp.army.cz

Na portále se objevují dotazy, týkající se problematiky čerpání volna za nepřetržitý vojenský výcvik nebo nepřetržitě vojenské nasazení na území České republiky. Uživatelé portálu si toto volno často pletou s náhradním volnem, které náleží vojákovi za službu konanou nad základní týdenní dobu služby nad 300 hodin v kalendářním roce. V tomto článku se budeme zabývat jedním z těchto dotazů.

Dotaz:
Jak se počítá nárok volna za nepřetržitý vojenský výcvik? Příklad:
Nepřetržitý vojenský výcvik ve vojenském výcvikovém prostoru začal v pondělí v 06:00 hod. a skončil následující nedělí v 16:00 hod.
Každý den, v době od 22:00 hod. do 06:00 hod. následujícího dne, nadřízený zabezpečil vojákům odpočinek v určeném prostoru (ubytovně), který nesměli bez jeho souhlasu opustit. Ubytovna, na níž vozila vojáky každý den vojenská vozidla, se nacházela mimo vojenský výcvikový prostor. Kolik hodin volna vojákům za nepřetržitý vojenský výcvik v uvedeném případě náleží?

Odpověď:
Podle Vámi uvedených údajů trval nepřetržitý vojenský výcvik od pondělí 06:00 hod. do neděle 16:00 hod., což je celkem 154 hod.
Za každých ukončených 48 hodin nepřetržitého vojenského výcviku, do nichž se počítá i přiměřená doba na jídlo a oddech (§ 31c odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů), kterou (včetně místa odpočinku – ve Vašem příkladu to byla uvedená ubytovna) určil vojákům jejich nadřízený, náleží vojákům volno za nepřetržitý vojenský výcvik v rozsahu 8 hodin, které jim

bude poskytnuto v době, v níž by měli jinak konat službu (§ 31c odst. 3 zákona č. 221/1999 Sb.), např. v následujícím týdnu po ukončení nepřetržitého vojenského výcviku. Ve Vámi uvedeném případě by to bylo 154 : 48 = 3,2. Protože se počítají jen „ukončené“ 48 hodinové cykly, znamená to, že bude započítáno jen 3 x 8 hod. = 24 hod. Každému z vojáků tak náleží volno za nepřetržitě vojenské nasazení v celkovém rozsahu 24 hod.

Redakce IKP

V příštím čísle se podíváme na další zajímavosti z provozu portálu

- K tomu, abyste mohli na svém mobilním telefonu či tabletu číst QR kódy, **musí mít vaše zařízení fotoaparát a nainstalovanou čtečku čárových kódů**. Pro prohlížení QR kódů s webovou adresou je nutné mít aktivované datové připojení k internetu (buď jako mobilní data, nebo připojení přes Wi-Fi). **Načtení QR kódu je opravdu velmi snadné...**
- Spustit aplikaci čtečka QR kódů ve vašem smartphonu.
 - Zaměřit na obrázek QR kódu a počkat, než jej čtečka zaostří a naskenuje.
 - Zvolit akci, kterou vám čtečka nabídne. Např. když se jedná o webovou adresu, nabídne vám otevření webu v internetovém prohlížeči vašeho mobilu.

Aktuální číslo A reportu ve formátu PDF naleznete po načtení QR kódu na obálce. Multimediální obsah článku naleznete po načtení QR kódu u článku.

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 553, 973 215 786
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek

Grafická úprava: Andrea Bělohávková

Jazyková korektura: Tomáš Xaver

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Profi-tisk group s.r.o.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 30. 5. 2016
Toto číslo vyšlo dne: 6. 6. 2016

Foto na titulní straně: archiv CEFE

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckeroval@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Andrea Bělohávková (grafička)
telefon: 973 215 786
mobil: 601 579 644
e-mail: andrea.belohlavkova@seznam.cz

redakční rada

Jan Pejšek, plk. Jan Šulc,
Vladimír Lukovský, Olga Haladová

informace pro autory

Aby mohla redakce proplatit honorář za zveřejněný příspěvek, musí jí autor zaslat tyto údaje:

- jméno a příjmení,
- datum narození (NE rodné číslo!),
- údaj, zda jde o VZP, o. z., AZ, anebo osobu mimo resort,
- adresu bydliště.

V případě VZP, o. z. i přísl. AZ dále:

- číslo VÚ či VZ a město posádky,
- číslo RFO, který je vyplácí.

V případě osoby mimo resort:

- číslo účtu, na který má být poslán honorář,
- název a číslo banky,
- na faxové č. 973 215 933 poslat kopii průkazního lístku k tomuto účtu.

Tyto údaje je účelné uvádět současně se zasíláním článkem. Není v silách redakce je zpětně zjišťovat.

Pojmenovali po něm PLUK

1914 - 2014
100
LET LEGII

Kalendáře mocnářství ukazovaly 17. červen 1918. Do konce velké války, jak se jí tehdy říkalo, zbývalo jen o něco víc než čtyři měsíce. To ale tehdy ještě nikdo netušil. A vůbec ne naši legionáři, kteří právě v této době prožívali svou bojovou premiéru na straně zemí Dohody u italského San Doná di Piave v podobě velice tvrdých a krvavých bojů, jež mnozí z nich zaplatili svými životy. Mezi těmi, kteří pomáhali odrazit prudký rakousko-uherský útok a následně sami přešli do protiútoků, byl i jeden z našich nejvýznamnějších legionářů Jan Čapek. Přestože byl prostým vojínem, těšil se obrovské autoritě mezi svými spolubojovníky. A právě ta ho zřejmě také přivedla do čela útoku proti kulometnému hnízdu, za který zaplatil svým životem. Boje, které tehdy naši legionáři vedli, byly tak zuřivé, že si nejspíš ani neuvědomil, že právě v den své smrti měl slavit své dvačtyřicáté narozeniny.

Sokol a hornický dozorce

Jan Čapek se narodil 17. června 1876 v Nuslích, které v té době ještě nebyly součástí Prahy. Před válkou pracoval jako rukavičkářský dělník a později pak jako důlní dozorce ve slezské Orlové. Zocelila ho ale nejen práce v podzemí, byl totiž i velice aktivním členem Sokola.

Když vypukla první světová válka, měl již na krku čtyřicítka. Přesto byl odveden. Bojoval nejdříve na ruské frontě a později na italské. A právě zde přeběhl v říjnu 1915 na druhou stranu fronty. Dostal se do zajateckého tábora, ale i zde vystupoval velice aktivně. Snažil se využít zajatce české a slovenské národnosti pro boj proti monarchii. V lednu 1917 pomáhal v zajateckém táboře Santa Maria Capus Veter zakládat Československý dobrovolnický sbor. Ten vznikl jen pozvolna. Původně měl jen pětáctičet členů. Problém byl v italském velení, které se obávalo, že pokud by něco podobného podpořilo, vznikl by nebezpečný precedens, jehož by mohli využít Jihoslované. Ve hře byla totiž Dalmácie, na kterou si Italové brousili zuby. Úkolem sboru bylo prosazovat myšlenku vzniku a nasazení samostatného československého vojska v Itálii. Přestože čeští a slovenští zajatci poměrně úspěšně působili jako rozvědky z iniciativy

zpravodajských důstojníků u některých italských jednotek již v roce 1916, byla tato cesta následně zavržena. Museli se vrátit do zajateckých táborů. Nakonec se ale přece Janu Čapkovi ve spolupráci s Českou národní radou podařilo založit dobrovolnický sbor. Ten měl sice vojenskou organizaci, především z politických důvodů ho ale naše vedení deklarovalo jako pracovní jednotku.

Zřízení samostatné čs. armády

Na podzim roku 1917 ale rakousko-uherské a německé divize prorazily u Caporetta

sočskou frontu a zatlačily Italy hluboko do vnitrozemí. Za této situace se obměněná italská vláda rozhodla využít zajatých Čechů a Slováků v pracovních oddílech mimo válečné operace.

Z příslušníků Československého dobrovolnického sboru a dalších dobrovolníků došlo okamžitě v Padule k formování pracovních oddílů. Počátkem března 1918 pak postupně odjelo sedm pracovních praporů do mantovské provincie na budování II. a III. sledu obrany. Jednalo se o 9 500 mužů v italských stejnokrojích s červeno-bílou stužkou na čepici a na levém rukávu, ovšem beze zbraní. S postupem italské vlády nesouhlasilo vedení Československé

Slavnostní odjezd praporu 24. 5. 1918

Rakousko-uherské jednotky na Piavě

národní rady v Paříži, a proto M. R. Štefáník opět přijel do Itálie, aby využil své kontakty a dosáhl změny přístupu z italské strany.

Koncem března 1918 byl generál Andrea Graziani pověřen úkolem vypracovat a realizovat plán na vybudování československého vojska. Vyvrcholením všech těchto aktivit se stal 21. duben 1918, kdy italská vláda podepsala s Československou národní radou v Paříži Smlouvu o zřízení samostatné československé armády v Itálii. Itálie se tímto krokem současně stala i první zemí Dohody, která uznala tuto radu jako vládu budoucího československého státu. Bezprostředně poté, díky prakticky okamžitému přílivu tisíců dobrovolníků z řad pracovních oddílů a zajatců, vznikla Československá divize o dvou střeleckých brigádách a čtyřech střeleckých plucích. Přestože českoslovenští dobrovolníci již byli vycvičeni rakousko-uherskou armádou, bylo nutné jejich výcvik obnovit a seznámit je s italskými zbraněmi, výstrojí a vojenskými předpisy. Divize obdržela uniformy alpských střelců včetně klobouku se sokolím perem, který nosily elitní italské horské jednotky. Výcvik byl veden v sokolském a demokratickém duchu. K tomuto významnému posunu vedle Milana Rastislava Štefánika přispěl právě Jan Čapek.

Zmatky a chaos na frontě

Již 19. května byl odeslán I. prapor 33. pluku o zhruba devíti stech vojáků na frontu. Jan Čapek samozřejmě nemohl zůstat stranou a rozhodl se odejít s ním. Přestože mu v té době bylo již 42 let a u ostatních vojáků měl obrovskou autoritu, byl zařazen na místo prostého vojína. Stály za tím intriky a údajně i nepřilíh přátelské vnímání Čapkovy osobnosti ze strany Milana Rastislava Štefánika.

Osud I. praporu byl tragický. Jeho řadoví příslušníci neměli dostatečný výcvik, italští velitelé navíc selhali. Jednotka se dostala na frontu naprosto nevhodně v době, kdy Rakušané zahájili mohutnou ofenzivu na dolním toku řeky Piavy. Ráno 15. června překvapil naše vojáky dělostřelecký a plynový útok protivníka. Italské jednotky přitom byly na základě očekávané ofenzivy staženy zpět, nikdo však neupozornil československé skupiny vyslané daleko dopředu. Pouze část se jich dostala bez pohromy z ostřelovaných zákopů. Většina našich vojáků se musela těžce probíjet zpět z hroziícího obklíčení. Prapor při této akci ztratil 25 mužů.

Po soustředění praporu v Mestre byl jako celek nasazen do bojů v prostoru San Doná. Naše vojáky přidělili k brigádě Catania a později Bisagno. Velitel této brigády zasadil

prapor do první linie. Čechoslováci postupovali společně s elitními „ardity“ (úderné jednotky), zatímco brigáda Bisagno čekala v týlu na výsledek boje. Většina našich vojáků byla zařazena do československého vojska až 25. května 1918 z posledního transportu ze zajateckého tábora. Taktika boje se přitom od dob, kdy padli do zajetí, značně změnila. A tak se v bojových přestávkách učili zacházet s italskými granáty a puškami. Prapor šel 17. června do útoku ve tvaru trojúhelníků. Na hrotu útočila ve dvou vlnách druhá rota. Čechoslováci po těžkých bojích postoupili společně s „ardity“ o pět kilometrů. Italští velitelé třetí a čtvrté roty však nedorazili se svými jednotkami vůbec na bojiště, brigáda Bisagno dorazila na pozice dobyté našimi vojáky až po více než třech hodinách již krytá soumrakem. Podobně chaoticky byly naše jednotky nasazeny do protiútoků i o dva dny později. Přesto se nakonec podařilo obsadit rakouské zákopy. Protivníkovi se totiž nedostávalo záloh.

Těžké ztráty

Ztráty ale byly obrovské. Kromě 29 mrtvých vojáků bylo 117 mužů raněno a 14 jich padlo do zajetí. Ty později Rakušané identifikovali a popravili. Během těchto bojů padl v čele své jednotky při marném útoku na kulometné postavení i Jan Čapek. O zklamání našich vojáků z doslova diletantského způsobu jejich nasazení nejlépe svědčí slova, která krátce před svou smrtí pronesl: „Jsme prodáni a zrazeni.“

Trpkost zůstala i po záplavě oslavných článků v italských novinách věnovaných hrdinství Čechoslováků v těchto bojích. Janu Čapkovi byla posmrtně udělena italská stříbrná medaile Za statečnost a in memoriam byl povýšen do hodnosti poručíka. O čtyři roky později 2. července 1922 byly jeho ostatky převezeny do Prahy a následně pohřbeny na hřbitově v Orlové, v Pomníku padlým za Těšínsko. Na jeho paměť byl 34. pěší pluk nazván plukem „Střelce Jana Čapka“.

POMOZTE NÁM BOJOVAT S KORUPCÍ

Podporujte odhalování korupce
a objasňování jejích příčin tím,
že informujete o podezření
na korupční jednání související
s působností resortu obrany.

K dispozici vám je
**protikorupční subportál
Ministerstva obrany**

www.korupce.army.cz

provozovaný sekcí dozoru
a kontroly MO, obsahující
všechny relevantní
informace o oblasti boje
s korupcí v resortu.

Součástí subportálu je **webový
formulář pro oznamování
podezření na korupční jednání
zajišťující ochranu oznamovatele.**

Všem přijatým elektronickým
zprávám, ať už podepsaným,
nebo anonymním, je věnována
náležitá pozornost.

